

SLOVENEK

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljen na dom
mesečno 12
za inozemstvo:
mesečno Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu 24
Mesečna priloga: Vestnik SHS

Gene inseratoma:
Enostopna politna vrsta mal
oglas po Din. 1 — in Din. 1.50,
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po Din. 2 —, posilna št.
po Din. 3 —.
Pri večjem naročilu popust
izhaja vsak dan izvozni
onedeljski in dneva se praz-
niku ob 3. uri zjutraj.
Peština plačana v gotovini.

Političen list za slovenski narod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Razpisati se ne vračajo; neizbrana pisma se ne
sprehajajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 326.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštno bran.
Ljubljana št. 650 za naročnino in št. 349 za oglaš.
zagreb 39.011, sarajev. 7563, praga in dunaj. 24.797.

Vodilne misli okrožnice
papeža Pija XI.

VESOLJNI CERKVENI KONCIL
LETA 1925?

Prva okrožnica papeža Pija XI. ima za vodilni motiv obstoječe politično mirovno stanje med narodi sveta, kateremu papež postavlja nasproti oni resnični, na krščanstvu sloneči mir, ki more edino narodom prinesiti čisto blagostanje in najvišjo duhovno kulturo. Ker se je okrožnica vsled tega nujno morala dotakniti razmer, katere so nastale po miru, je naravno, da tvori predmet raznovrstnim diskusijam od interesirane strani. Vsled tega je potrebno, da misli okrožnice »Ubi arcano Deo« kolikor mogoče kratko, a točno posnamemo.

Potem ko se papež spominja raznih izrednih dušnopastirskih akcij svojega pontifikata, narekovanih mu od izrednega političnega položaja (Palestina, Društvo narodov, pomoč gladujoči Rusiji, pomirjevanje Italije) in se z veseljem ozre na nekatere velike pojave verskega navdušenja v tem času (26. mednarodni evharistični kongres, 300letnica kongregacije »De propaganda fide, lovetranske slavnosti) preide na sedanje stanje v svetu.

On opisuje to stanje v mnogih variacijah, katere se vse osredotočujejo okoli besed proroka: »Upali smo na mir, a ni prišlo nič dobrega, pričakovali smo casa odrešitve, in glej, prišlo so strahote. Veselili smo se luči, in glej, prišla je tema. Kakoli smo pravice in ona se ne pojavljajo, hoteli smo ozdravljenja in ga ne dočkamo.«

Glavna tendenca tega tako resničnega opisanja sedanjega svetovnega položaja je razvidna iz opetovano z vso močjo podčrtane bojazni svetega očeta, da ne bi prišlo vsled tega nesigurnega, na jako šibkih podlagah slonečega in od idealnega miru v krščanskem smislu zelo oddaljenega stanja do nove svetovne vojne. Papežovo srce se trese pred strašno možnostjo novega svetovnega klanja; to je tisti glavni psihološki vzrok, da krščanskim narodom živo predločuje nujno potrebo, da navidezni mir zamenjajo z resničnim, in v to svrhu je bilo neobhodno, da poglavar katoliške cerkve z apostolsko odkritostjo in finim taktom obenem opozori na nedostatke obstoječega mirovnega stanja.

Papež pravi, da na vsem pozorišču nekdanje svetovne vojne trajajo dalje sovražnost, nezaupanje in žalitve, katerih različna politična lepotičenja ne morejo prikriti. Tako zmagovalci kakor premaganci, veliki in mali narodi trpijo pod temi posledicami vojne in tudi nevtralni narodi so od nje prizadeti, ne da bi politiki mogli teh škod v skorajšnjem času ozdraviti. Zato narodi žive v neprestanem strahu pred novo vojno, zato »traja dalje stanje oboroženega miru«, ki je takorekoč vojno stanje, vsled katerega usihajo finance narodov in se kalijo najboljši viri fizičnega, umskega, verskega in moralnega življenja. K temu pridejo velika socialna zla, ki obstojajo na eni strani v materializmu vodečih krogov, na drugi v prizadevanju podrejenih krogov družbe, da se prevratnim potom teh materialnih dobrin polastijo. Zlo je torej v splošnem materializmu vseh. Treba pa je pripomniti, da papež ne misli tu samo na one stranke, katere se imenujejo običajno »prevratne«, temveč se ne dvomno obrača tudi proti razne vrste reakcionarnim pojavom, ko govori o strankah, ki skušajo reševati državna vprašanja potom umorov, zarot in nasilja.

Po daljšem prehodu se Pij XI. zopet vrača na temo o sedanjem miru. Podpisal se je sicer mir, toda ostal je zgolj zapisan in se ni sprejel v srce, katere še vedno hlepijo po borbi; papež ta mir še enkrat imenuje navidezni mir, ki je mo na papirju ter je duše zagrenil in takorekoč duha maščevalnost legitimiral.

Toliko o tej plati okrožnice, ki je zbudila neblagohotne komentarje od strani onih, ki so avtorji tega miru. Pij XI. preide nato na pozitivni del. Opisuje tisti mir,

ki ni zgolj zunanji, ampak notranji, ki se ne snuje samo na trdo in neupogljivo pravico, ampak predvsem na ljubezni ter čustvu notranje poravnave. To je »pax Christi«. Tukaj naglašja papež svojo devizo, katere je: mir Kristusov v Kristusovem kraljestvu. Papež utemeljuje pojem tega miru iz Kristusovih besed in delovanja in predvsem predločuje človeštvo tisto resnično zvezo ali družino krščanskih narodov, katere je bila ideal srednjega veka in katere ima svojo najvišjo npravstveno normo v nezmotljivi, katoliški, vesoljni cerkvi. Papež tu na prav času primerni način opozarja na tisto oblast cerkve, katere izvira iz njene naloge, da njen nauk služi kot norma ne samo za privatno, ampak tudi za javno življenje, v kolikor spada v oblast etosa; Pij XI. govori naravnost o zahtevkih kolektivne morale, ki se mora tudi ravnati po božji postavi. Odločno poudarja dolžnost držav in narodov, da so za svoja kolektivna dejanja odgovorni npravstvenemu čutu celokupnega krščanstva. Tako

poudarja papež to, kar je cerkev vedno učila: potestas indirecta tudi in temponibus, v kolikor se časte stvari odnašajo k Večnemu. V posvetne zadeve pa, ki nimajo k religiji in etosu nobenega odnosa, se cerkev načeloma ne vmešava.

V tej zvezi se Pij XI. vrača zopet k socialnemu vprašanju, poudarjajoč, da more le cerkev biti pravi bojevnik tako zoper materializem kakor zoper laži-spiritualizem naše dobe in da le ona more človeštvo vzgajati k pravi demokraciji, ki utemeljuje bratstvo vseh ljudi v Bogu, neskončno vrednost človeške osebnosti in ponravstljenje vsega življenja, podrejšo ga zahtevkom vesti.

Sledi neko zlasti za Italijo politično važno mesto, ki poudarja nujnost pravične končne ureditve odnosov med Italijo in sveto stolico. Najvažnejše pa je mesto, kjer Pij XI. izraža upanje in prosi Boga, naj bi se omogočilo, da se leta 1925. skliče vesoljni cerkveni zbor kot nadaljevanje vatičanskega koncila, ki je bil leta 1870. prekinjen.

Volivne kupčije z muslimani.

Beograd, 30. dec. (Izv.) Danes ob 6. zvečer je posetil Nikolo Pašića bivši muslimanski minister dr. Karamehmedović. Pašić mu je sporočil vladne sklepe, nakar je dr. Karamehmedović odšel v muslimanski klub, kjer se je vršila daljša konferenca med dr. Karamehmedovićem, dr. Omerovićem in dr. Kurbegovićem. Pašić je izjavil dr. Karamehmedoviću, da vlada nikakor noče pristati na to, da bi muslimani smeli razviti kakršnokoli volivno agitacijo v Sandžaku, ako hočejo v vlado. Sandžak si prisvajajo namreč radikali, dasi nimajo tam pristašev, pa s srbsko volivno metodo upajo dobiti vse, ako jim muslimani ne bodo mešali šten. Po daljšem posvetovanju so muslimanski zastopniki pozvali telefonično vse člane svojega kluba v Bel-

grad oziroma so jih vprašali, ali naj pristanejo na ta predlog, ki ga Pašić ni hotel dati pismeno. Po razpoloženju med muslimani izgleda, da bodo sprejeli Pašičev predlog. Kakor je vaš dopisnik izvedel, nameravajo muslimani kandidirati za ministra trgovine dr. Omerovića, za ministra brez portfelja Ahmeda Šerića, za velikega župana v Tuzli Ahmedbega Diesterdovića, dosedanjega okrožnega načelnika v Tuzli, za velikega župana v Travniku Hadžibega Kapetanovića. V pokrajinski upravi bi ostal dosedanj poverjenik za trgovino Ahmed Borić, poverjenik za kmetijstvo bi bil dr. Mahmut Mehmedović, poverjenik za socialno politiko pa Mehmed Sidajić.

Smernice za pariško konferenco.

Pariz, 30. dec. (Izv.) Agence Havas poroča iz Londona: Ministrski svet je razpravljajal o angleški politiki na pariški konferenci in je odobril, kakor se čuje, njene smernice. Nemške obveznosti naj se znižajo za 40 do 50 milijard zlatih mark. V slučaju, da Nemčija ne izvrši svojih plačil, se smatrajo strožji ukrepi kot upravičeni. Velika Britanija bi zavzela stališče proti vojaški zasedbi nemškega ozemlja, vendar pa pripustila gospodarske sankcije, ki bi imele za posledico resno nadzorstvo nad stvarnimi dobavami. Anglija je proti prilastitvi produkcijskih zastavnin in se bo izrekla za moratorij 2 do 4 let, za znižana plačila tekom nadaljnje kratke dobe ter za pooblastilo Nemčije, da sme najeti zunanje posojilo. Anglija se bo pridružila stališču glede zagotovitve jamstev, vendar pa bo sprejela samo bone v svrhu plačil zavezniskih dolgov in se bo celo izrekla za delno črtanje zavezniskih dolgov, pri čemer bi morala tudi Francija

deloma znižati gotove zavezniske dolgove.

Pariz, 30. dec. (Izv.) Po poročilu listu »Petit Parisien« se je vršila na Quai d'Orsay pod predsedstvom Seydoux konferenca strokovnjakov o izvedbi zaseženja nemških zasavnin. Namerava se uvesti pobiranje davka od nemškega prometa po zavezniskih uradnikih, kakršnega je že Nemčija uvedla v ruhrskem ozemlju. Letni dohodki se cenijo na 468 milijonov zlatih mark. Nadalje se namerava izvesti zaseženje nemških carinskih dohodkov, obratov državnih gozdov in gotovih rudnikov, kakor tudi zaplenitev inozemskih deviz.

Rim, 30. dec. (Izv.) Po poročilu »Giornale d'Italia« je prejel marchese Della Torretta nastopna navodila za pariško konferenco: 1. Italija vztraja na spomenici, ki jo je predložila londonski konferenci. 2. Italija se nikakor ne udeleži morebitne zasedbe nemškega ozemlja. 3. Italija podpira gospodarske sankcije.

vsak dan poročati ministrstvu za promet o prihodu in odhodu vsakega vlaka ter o vzrokih zakasnelosti. Ministrski svet je sklenil, da se odvzamejo vse brezplačne železniške karte, ki so jih prejeli ministri za promet dovolili posameznim osebam. Končno je ministrski svet sklenil, da se podaljša pogodba z brodarским sindikatom za eno leto in sicer, da se soudeležba države poveča za 12 in pol odstotka in da se po enem letu izvede definitivna likvidacija dosedanje pogodbe ter najde nova podlaga za nov sporazum. Seja ministrskega sveta je bila nato odgodena.

Mobilizacija na Grškem.

Pariz, 30. dec. (Izv.) Listi poročajo iz Aten iz angleškega vira, da je grška vlada mobilizirala rezervne letnike 1920, 1921 in 1922 in da je vsa grška vojska poslana v Tracijo.

Glasovi o problemu
države SHS.

Dejstvo, da se nahajajo v sedanjih radikalni vladi tudi več ali manj Protičevi pristaši, ki imajo v rokah skoro najvažnejše resore, povzroča med politiki domnevo, da sta se Protić in Pašić pobotala, ali da se je vsaj Pašić približal Protičevemu stališču. Poročevalec »Prager Tagblatt« celo ve, da se je Pašić spoprijaznil z mislijo federativne ureditve, kakor jo hočejo Hrvati, češ, da taka uredba, seveda ne povsem po zahtevi Radića, odgovarja potrebam ter nikakor ne razdira jugoslovanske enotne države. Kakor zadnji dogodki kažejo, se v tem pač moti.

Tudi dopisnik tržaške »Edinosti« izva-ja podobne sklepe iz dejstva, da je v Pašičevi vladi več Protičevcev. Zlasti pa si v avtonomističnem smislu razlaga pojav ministrov krajanov. »Zato je,« pravi, »za presojanje sedanjega položaja predvsem važno, da se ta formula ministrov krajanov pravilno raztolmači. Znana stvar je, da je Pašić prepričan centralist, medtem ko je Stojan Protić, njegov tekmeč za prvenstvo v stranki, pristav avtonomij. Ker se nahajajo v vladi pristaši enega in drugega, je jasno, da se je moralo to zgoditi le na podlagi sporazuma med obema strujama radikalne stranke. (Tudi ta domneva je zmotna, ker Protičevi pristaši v vladi niso izrazili njegovi strankarji, ampak le prijatelji. K s Protičem simpatizirajo, ne da bi izvajali resne posledice. Op. ur.) Protić, ki je propovedoval ustanovitev gotovega števila avtonomnih pokrajin, je pred Pašičevim centralizmom znatno popustil. Predvsem je moral popustiti v vprašanju, kjer ne dopuščal Pašić nikakega avtonomizma, namreč glede tistih dežel, ki se smatrajo za »srbske«, t. j. Srbija, Vojvodina, Makedonija, Bosna in Crna gora. Tu ne sme biti nikakega avtonomizma, ker tvorijo te dežele nerazdelljivo Srbijo. V zameno za te popustitve pa je Pašić pristal na to, da se avtonomija prizna Nesrbom, t. j. Hrvatom in Slovincem. To je izraženo v potezi z ministri krajanji in to je obenem tudi ogrodje volivnega programa, s katerim bodo šli radikaleci v volivno borbo in s katerim bodo tudi skušali stopiti v pogajanja s Hrvat-skim blokom in z drugimi plemenskiimi avtonomisti, ki stojijo več ali manj na isti podlagi, na katero so se s svojimi ministri-krajanji postavili radikaleci.« Dopisniku ne pomeni sedanja vlada nič drugega nego potrditev in novo povečanje formule ujedinjenja v znak SHS, češ, da se politične razmere niso mogle razvijati drugače nego le v pravcu treh državnih patriotizmov: velehrvskega, velehrvatskega in veleslovenskega. »Jasno pa je za vsakogar,« pravi dalje, »da takšne razmere ne morejo dovesti nikdar do pravega ujedinjenja duhov v Jugoslaviji. Kratka izkušnja par let je sijajno potrdila vsa tozadevna predvidevanja. Obenem pa je ta izkušnja tudi jasno in očito dokazala najtemnejšo državno potrebo v Jugoslaviji, t. j. potrebo, da se krene po drugi poti. Treba je dati Jugoslaviji tako uredbo, ki bo onemogočala ustvarjanje, razvoj in medsebojno borbo treh plemenskih imperializmov. Izkušnja zadnjih let je dokazala tudi to, da se s centralistično uredbo ta cilj ne da doseči. Centralizem, kakršnega se krčevito drži demokratska stranka in Pašičeva skupina radikalcev, ne vodi k dosegi tega cilja. Razdelitev države na oblasti in kosanje starodavnih dežel, kakršne so Bosna, Dalmacija, Hrvatska itd. je res do neke mere enasilna in ne more prispevati k ublažitvi plemenskih nasprotij. Se manj se da ta cilj doseči z Radićevim federalizmom, kajti v Hrvatski, ki bi se ustanovila na podlagi sporazuma med Hrvati in Srbi, bi gotovo ne pripadala Bosna, ker bi v to Srbi nikdar ne privolili. Končno pa uvidimo, ako proučimo do dna sedanji položaj v Jugoslaviji, da pri vsem jugoslovanskem vprašanju v prvi vrsti niti ne gre za to, da se onemogoči vsako nasprotje med katoliki in pravoslavniimi, temveč za to, da se prepreči, da bi na podlagi tega nasprotja ustvarjali in ohranjali dve

sovražni si fronti, katerih boljše je vsa Jugoslavija od enega konca do drugega. Ta dualizem se ne da odpraviti, pač pa se da fronta zdrobiti. To pa je mogoče doseči edino le na podlagi dejelnih avtonomij. (Hrvatska, Bosna, Dalmacija, Srbija, Macedonia itd.) Sedanja ogromna in enotna fronta bi se razdelila na 10 do 12 dejelnih front.

»Klanje« bi se po avtonomnih dejelnih zborih morda nadaljevalo, toda v osrednjem parlamentu, ki bi imel razpravljati samo o skupnih in o najskupnejših vprašanjih, bi nastale popolnoma drugačne prilike, ker bi res silele na skupnih interesih vseh Jugoslovancev.

Ta dopisnikova izvajanja so za nas le v toliko zanimiva, v kolikor nam potrjujejo, kako prav je imela od vsega početka ravno SLS, ko je postavila zakonodajno avtonomijo dežel na prvo mesto svojega političnega programa in ostala z železno vztrajnostjo pri tej osnovni svoji zahtevi.

Kako globlo o je že prodrlo spoznanje, da more le taka preureditev države dovesti do porazuma zlasti med Srbi in Hrvati, priča tudi pravkar v Lipskem (Anzengruber-Verlag) izdana brošura »Serben und Kroaten« jugoslovanskega publicista Otona Krasa, rodom iz Osjeka.

Za političnega motrilca, pravi pisec, je glavno vprašanje slika, ki mu jo nudi jugoslovanska politika v danem trenutku. Na eni strani vidimo, pravi, Hrvate, ki zahtevajo svojo samostojnost v obliki avtonomne uprave, na drugi strani pa Srbe, ki se

drže sedanje vladne oblike, ker jim zagotavlja v državi premoč, ki jim gre kot državotvornemu in državnohranjujočemu plemenu. Vidimo, da imajo v rokah vsa odločilna mesta v diplomaciji in v armadi izključno le Srbi starega srbskega sistema.

»Ako bi se zrušil zamotan centralistični aparat in bi imela vsaka pokrajina svojo lastno upravo, bi zadostoval neprimerno manjši birokratski aparat. Mnogo napak bi se izognili in škoda prvih let bi bila kmalu popravljena. To bi se dalo vse prav dobro izvesti, ne da bi pri tem kaj trpelo načelo narodnega edinstva, da bi preostalo vrhovnemu vodstvu v Belgradu le najpotrebnejše zastopstvo skupnih notranjih in zunanjih potreb. Zdi se tudi, da gre razvoj v to smer in da so napake prvih let rodile pravo spoznanje. Takozvani Hrvatski blok, trdno sklenjeni nasprotniki režima, se pričinja krhati in bližati Belgradu in njegovemu sistemu; in bodoče volitve bodo pokazale neko gotovo razlikovanje, ki bržkone prinese Hrvat na delo v parlamentu. Pravtako pa se pričinja rušiti na vseh koncih in krajih vladna večina in četudi ni dobro prorokovati o izidu volitev, more se vendarle s primerno gotovostjo napovedati, da se bo težko dobila v bodočem parlamentu večina, ki bo hotela obdržati sedanje razmere.«

Pašićeva vlada računa, da bo v bodočem parlamentu udeležila državopravno ideologijo radikalne stranke v smeri Velike Srbije, razvoj pa kaže, da se to ne bo zgodilo.

Politika novega finančnega ministra.

POLOM BLEROVEGA POSOJILA.

Belgrad, 30. dec. (Izv.) V komuniketu, ki ga je pred dnevi izdal radikalni klub, se nakratko govori o finančni politiki, ki jo namerava izvajati nova vlada. Komuniketu govori o tem vprašanju, ki je za vsa država in ljudstvo silno važno, zelo površno. Da bi se dobilo vsaj nekoliko pojma o tej zadevi, se je vaš dopisnik informiral na merodajnem mestu glede naše bodoče gospodarske in finančne politike. Vsekakor je glavno vprašanje valutno vprašanje in uporaba dinarja. Dokler je bil v radikalno-demokratski koaliciji finančni minister dr. Kuminudi, je bilo zadnje tri mesece izdanih toliko naredb, da je zaviadala prava zmešnjava v finančni politiki tako, da se ni niti vedelo, v katerem slučaju se naj kaka naredba uporablja in v katerem ne. Vedelo se ni niti, kateri dinar je prost in kateri je vezan, t. j. kaj se sme uvoziti in kaj ne. Novi finančni minister dr. Stojadinović namerava uvesti v tem pogledu red, da se pojmi razčisti. Stoji na stališču, da je treba zakonodajstvo unificirati in predvsem ukiniti vse naredbe, ki kolidirajo. Glede devizne politike je novi finančni minister že izdal nekoliko naredb. Vesti o novitetah, ki bi se mogle uvesti v to vprašanje, niso točne. Dr. Stojadinović neče opustiti stare prakse, da smejo samo pooblaščenec banke voditi trgovino z devizami ter koncesionirani trgovci preko bank. Zasebni ki bodo morali tudi nadalje prositi za dovoljenje inspektorat finančnega ministrstva, ki bo tudi nadalje izdajalo potrebne legitimacije, da se na ta način izogne izdajanju nepotrebnih naredb.

Po informacijah vašega dopisnika namerava finančno ministrstvo glede uvoza ukiniti brezštevne nasprotujoče si naredbe, da se dobi jasen pregled. Zatem namerava uvesti režim, ki je vladal pred izvajanjem teh naredb. V izvojni politiki bo finančni minister, kakor izjavlja, sledil tendenci po ojačitvi izvoza, ker je ojačenje iz-

voza najboljšo sredstvo za povečanje dohodkov. Na pravični podlagi urejen izvoz mora privedi v državo čimveč tujih deviz. S tem so v ozki zvezi tudi izvozne carine. Minister za finance je že podvzel v tej smeri korake in dal iniciativo za rešitev vprašanja o izvozu svinj. Sedaj se bavi finančni minister z vprašanjem carine na moko in otrobe, pri čemer so največ zainteresirani veliki mlini v Bački, Banatu in Slavoniji. Bivši podtajnik v finančnem ministrstvu Popović je v tem pogledu storil sklep, ki je izzval zmešnjavo, novi finančni minister pa bo v sporazumu s prizadetimi činitelji izvršil v tozadnem pravilniku gotove izpremembe.

Kakor vsak nov finančni minister, izjavlja tudi dr. Stojadinović, da bo poizkušal doseči prihranke. S tem je v zvezi ukinitve deviznih odborov, ki so bili popolnoma nepotrebni, ker ni njihovo delo odgovarjalo stroškom, ki so se izdajali zanje. Finančni minister je mnenja, da se sistem kontrole pravnoprav ne more uspešno izvesti, ker bo država vedno prevarjena. Po tem sistemu bi bilo treba k vsakemu trgovcu postaviti po dva orožnika. Z ukinitjem deviznih odborov se je prihranilo več milijonov kron.

Glede prihrankov je zanimivo stališče finančnega ministra z ozirom na vprašanje dnevnic bivših poslancev. Dr. Stojadinović stoji v tem pogledu na stališču, da se nadaljnje izplačevanje dnevnice bivšim poslancem ne more opravičiti z nobenim razlogom. Na izplačilo dnevnic ne bo pristal ter bo prihranjeni denar določil za invalide. Predsednik narodne skupščine je zahteval za dnevnice poslancem in ostale stroške osebja parlamenta samo za mesec januar milijon dinarjev.

Glede ameriškega posojila so krožile v javnosti vsakršne vesti. Do konca avgusta bi morala Blerova skupina izplačati naši državi 25 milijonov dolarjev, izplačala

pa je samo 15 milijonov, ki jih je g. Plavšič večinoma porabil za zboljšanje dinarja. Blerova skupina torej ni izvršila pogojev pogodbe o posojilu. Ker je ta pogodba precej elastična, je uvedel dr. Kuminudi pogajanja o podaljšanju roka drugega izplačila. Sedanja vlada stoji na stališču, da se to posojilo zanjeprej ne sprejme in da se pogodba o posojilu odpove. (Če bi temu verjeli. Op. ured.) To se misli tem lažje doseči, ker se Blerova skupina ni držala pogodbe. Dne 1. novembra je izplačano na račun prvega obroka posojila 600.000 dolarjev, drugi obrok pa se ima izplačati 1. maja na račun 8 odstot. obresti obveznic, ki so v rokah ameriških delavcev in uradnikov.

Novi finančni minister pripravlja že vsoto za izplačilo drugega obroka. Največ denarja se je dobilo pri prodaji svile, ki jo je hotela bivša vlada prodati potom raznih prodajalcev, medtem ko je novi finančni minister odklonil posrednike in tako profitiral za državo 2 milijona frankov.

Zanimivo je tudi stališče finančnega ministra napram finančnemu odboru. Kakor znano, ima v finančnem odboru se-

PASIĆ — PROTIĆ.

Belgrad, 30. dec. (Izv.) Demokrati so v zadnjem času razširili vesti o dovršenem razkolu radikalne stranke zlasti v Vojvodini. Vaš dopisnik se je informiral pri vodilnih radikalnih osebah, kjer je zvedel, da te vesti ne odgovarjajo resnici. Vojvodinski radikalci bodo predvsem počakali na izid pogajanj med Pašićem in Protićem ter bodo določili svoje stališče na podlagi navodil, ki jih bodo dobili od Stojana Protića.

ZVEZE ŽUPANIČA Z DEMOKRATI.

Belgrad, 30. dec. (Izv.) Današnja »Epoha« poroča: Ko se je včeraj končala seja ministrskega sveta so šli novinarji in sodniki raznih listov k posameznim ministrom, da bi se informirali o poteku seje. Ko je pristopil nek novinar k ministru dr. Županiću, da bi ga vprašal za neke informacije, je neka gosposodična Gusti Sopić, dopisnica ljubljanskega »Jutra«, prišla k ministru Županiću, ter mu rekla, naj ne da nobenih vesti omenjenemu novinarju, češ, da je klerikalec. To je škandal, pravi »Epoha«, ker se morajo dati vesti vsakemu novinarju, naj bo katerekoli stranke. — Ta vest je izzvala med radikalnimi ministri nezadovoljstvo, ker vzdržuje dr. Županić zveze z demokratskimi novinarji.

SAMOSTOJEN NASTOP HRSS.

Zagreb, 30. dec. (Izv.) Kakor se čuje, bo Radiceva Hrvatska republikanska seljačka stranka nastopila povsod na Hrvatskem samostojno.

VOLIVNA AC TACIJA MAZAROV.

Belgrad, 30. dec. (Izv.) Mažari v Vojvodini so pričeli z živahno agitacijo za volitve. V vsakem okraju so sestavljeni odbori, ki pozivajo vse Mažare, naj se do 1. januarja vpišejo v volivne imenike. Vse mu mažarskemu tisku v Vojvodini je naročeno, naj vsak dan opominjajo mažarske volivce, naj se vpišejo v volivne imenike.

Češkoslovaška.

SVEHLA TEŽKO BOLAN. — LEGIJONARJI PROTI MINISTRU RASINU.

Praga, 30. dec. (Izv.) Češkoslovaški ministrski predsednik Švehla je vsled srčne hibe težko obolel.

Praga, 30. dec. (Izv.) Češkoslovaški legijonarji so sklenili na posebnem pro-

danja vlada veliko manjšino. Radi tega noče finančni odbor dovoliti vladi kreditov, ki jih zahteva. Kakor je zvedel vaš dopisnik, je pozval dr. Stojadinović večkrat predsednika finančnega odbora dr. Veljkovića, naj skliče sejo finančnega odbora, da bi se vsaj votirale vsote za nekatere državne dobave, za nadaljevanje raznih zgradb, šol, bolnic in cest, ker propadajo v zastoju že izvršena dela. Dr. Veljković se ni odzval pozivu. Radi tega stoji finančni minister na stališču, da se ne bo oziral na mnenje finančnega odbora in da si bo na lastno odgovornost votiral sam sebi kredite ter predložil svoje ukrepe na odobritev novi narodni skupščini. Vprašanje je le, ali bo nova skupščina odobrila te korake ali ne.

Vprašanje novih davkov se je že večkrat razmotrivalo na sejah ministrskega sveta. Končno pa je bilo ukinjeno z dnevnega reda, ker se boje radikalci, da bi volivci ne glasovali pri volitvah zanje, ako bi uveljavili novi davčni zakon. Zato se je novi davčni zakon vrnil finančnemu ministru, da ga izpopolni do volitev ter potem predloži novi narodni skupščini.

testnem zborovanju, da bodo tožili finančnega ministra dr. Rašina radi razžaljenja časti, ker je na nacionalno demokratskem zborovanju v Pardubicah obdolžil češkoslovaške legijonarje koristolovstva. List »28. rijen« poroča, da je tožba že vložena.

Praga, 30. dec. (Izv.) Po poročilu trgovinskega ministrstva bo izvoz sladkorja iz Češkoslovaške od 1. januarja dalje prost brez posebnih dovoljenj in pristojbin.

Praga, 30. dec. (Izv.) Z današnjim dnem stopi v veljavo vladna odredba, po kateri je promet z tuzemskim in inozemskim premogom prost.

Praga, 30. dec. (Izv.) Radi eksportne krize ne bodo letos češkoslovaške tekstilne industrijske družbe izplačale nobenih dividend.

Praga, 30. dec. (Izv.) Socialdemokratski tisk napoveduje boj proti ministru za narodno brambo Udržalu, ker je izjavil, da se mora pri prihodnjem novčarstvu najti nadomestilo za vojake, poslane na dopust. Večerni list »Pravo lidu« vprašuje, zakaj ni minister za narodno brambo že podal ostavke.

Praga, 30. dec. (Izv.) »Venkov« ugotavlja, da ni mogoče kriti češkoslovaškim tovarnam za orožje potrebo na puškah in da je potrebno, naročiti velik del pušk v inozemstvu, zlasti v Nemčiji.

AMERIKA ZA OBNOVO EVROPE.

London, 30. dec. (Izv.) Listi poročajo iz Washingtona, da se je po včerajšnji seji ameriškega kabineta sporočilo, da je ameriška vlada pripravljena, poslati v Evropo posebno komisijo gospodarskih in finančnih strokovnjakov, da bi pomagali pri obnovi dežel, ki trpe pomanjkanje. Izrazilo se je mnenje, da bi morala v to svrhu dobiti ameriška vlada poziv, preden bi podvzela tako akcijo.

AMERIŠKI KREDIT NEMČIJI.

Newyork, 30. dec. (Izv.) Kakor poročajo iz Washingtona, je predložil republikanski senator Bursum v senatu zakonski predlog za dovolitev kredita Nemčiji v znesku ene milijarde dolarjev v svrhu nakupa živil v Zedinjenih državah. Po omenjenem zakonskem predlogu naj bi Nemčija položila zakladnice, ki bi bile zavarovane z industrijskimi oblikacijami. Posojilo bi se moralo vrniti v 10

Jos. Lavtižar:

Na meji treh držav.

Zadnji dan leta je bilo. Hipoma me je obšla misel, da bi stopil na Karavanke in pregledal raz višino, kakšen da je Silvestrov dan.

»Prinesi podkovane čevlje in kramžarje, v nahrbtnik pa nekoliko provijan-tal sem rekel postrežnici.« Tudi zavitek smodnic me bo odveč.

»Ob štirih popolne je zahvalna pesem v cerkvi,« je odvrnila in se obotavljala. »In čemu cigarete, ko niste kadilec?«

»Do štirih pridem nazaj. Menim, da ne bo kakšne nezgode.«

Vzel sem še okovano palico in se odpravil v goro. Decembrovi dnevi so kratki; treba je vsako uro vestno izkoristiti, da človeka ne zasači noč.

Kam v tem mrazu in snegu? me je vprašal Spodnji Logar, ki je peljal na saneli tri velike rjuhe s senežeti.

Na Petelinjke sem mu odgovoril.

Hotel je še nekaj pripomniti, toda iz-za ovinka je pridržalo več drugih vaščanov, vsak s polnimi sanmi dišeče mrve. Teža tovara in uglajena snežena pot jih je potiskala po strmih navzdol, da se niso radi ustavljali brez potrebe. Vozili so naprej in krepko zavirali z nogami, da bi jih ne vrgl okam v stran.

Na Ravneh se je sledila lisica, ki je imela svoje tačice tako lično uravnane, ka-

kor da bi bila hodila samo po eni nogi. Poznalo se je, da je stopala iz svojega bivališča proti hišam, kjer bi dobila kaj bolj tečnega pod zobe.

Kar vidim, da hitita za mano dva Vranglovca.

»Stoj!« je zaklical eden še precej daleč od mene.

Ni treba dostavljati, da sem bil pove-lju pokoren. Ampak človek slabega sluha bi bil šel kar naprej ter dobil zato kroglo v hrbet.

Vranglovca sta me kmalu dohitela. Oba sta bila temnokožca in imela kakor oglje črne lase. Njuni mračni pogledi so me vznemirjali v gorski samoti, ker sta me smatrala za nepoštenjaka. Sin slovenske matere in prost jugoslovanski državljan stoji tu pred inozemcem, ki sta doma nekje doli ob Volginih stepah in spoznavata morebiti še Mohameda za svojega preroka.

»Obrni žepe in dvigni roki!« sta zavpila nad mano in začela ropotati s puškama.

Tudi to se je zgodilo.

Po otipavanju nahrbtnika in po mali svoti 60 kron v denarnici sta sklepala, da nista zasačila tihotapca ter me zato pustila naprej. Ob takem prizoru mora imeti človek precej močne živce.

Na koncu senežeti se je začel smrekov gozd, ki mu pravijo v Klinih. Tukaj je bilo nekoliko manj snega, ker so ga zadržavale široke veje, da ni mogel padati na tla. Pot

je postajala vedno bolj strma. Tri plahe srne so skočile v svoji sivkasti zimski obleki ena za drugo čez stezo in izginile.

»Ne bojte se!« sem klical za njimi. »Vidi vas človek, ki ima le palico, ne pa morilnega orožja ter sploh ni zmožen, da bi tako ljubki stvarici storil kaj zalega. On sam rad živi, zakaj ne bi živele tudi ve!«

Goščava je izginjevala in kazati se je začela planina, nad katero se je razprostiralo jasno nebo. Petelinjek je bil sicer še precej oddaljen, pa tudi njegova višina se je vedno bolj zmanjšala, tako dolgo, da sem stal na njegovem vrhu (1547 m).

»O kako si lep, ti ljubi svet,« sem vzkliznil na vrhu, gledajoč na vse strani odprto stvarstvo božje. Pihal je sicer mrzel sever, ki me pa ni zmotil v premišljevanju.

Najprej sem se obrnil proti vzhodu, kjer so se vrstile naše gore: Kepa, Stol, Grintovci ter se sukale potem na Spodnje Štajersko prav dol do Radovine in Kozjeka. V dimni daljavi so se izgiblale slovenske pokrajine očesu, toda pred dušo je stopila kar naenkrat vsa Jugoslavija.

Kako težko smo te pričakovali in s kakšnim veseljem pozdraviti tvoj prihod! Radovala so se srca v zavesti, da smo sedaj zjedinjeni in da smo prišli do svojih pravic, ki smo jih poprej pogrešali. Ampak kakšno razočaranje! Mesto, da bi nam bila ti mati, ki bi objemala vse z enako ljubeznijo, kažeš se mačeho, ki dela razloček med otroci. Bog nam je dal kravico, toda kje je pravica? Da, tudi travice je dovolj,

toda kosijo jo le nekateri. Nebroj je vzgojenih milijonov, zajedno se pa množijo reveži. Imamo sicer može, ki se prištevajo učenim, žal, da jim nedostajajo tiste notranje iskre, ki bi znaia prilagoditi svojo učenost resničnim potrebam ljudstva. Preganjajo mušice, a ne zasujejo močvirja. Čemu mi je visoka služba, ako nimam nobene pametne misli? Kakor slepemu ne koristijo očala, tako je tudi nesposobnežu odveč ministrski fotelj in poslaniški sedež. Diplomati naj se odlikujejo po delih, ki je izvršuje v blagor države, ne po velikih dohodkih in častnih naslovih. Seveda je lažje biti velik gospod, nego velik mož.

Tako težke misli so mi hodile po glavah na vrhu Petelinjeka. Ako si bistre glave, lahko še sam dostaviš, kar manjka meditaciji zadnji dan leta. Koliko prošelj in pri- tožb je že odšlo v Belgrad, pa v neizmerno škodo ljudstva ni nanje nikakega odgovora! Založene v velikih skladiščih širijo že smrad okrog sebe, ker jih nesrečni centralizem ne more rešiti.

Poglejmo sedaj proti severni strani, kjer širokopleči Dobrač izteguje svoje belo teme v zrak (2167 m). Ob njegovem vznožju teče reka Zilja, v njeni bližini pa se vidi trg Podkloster s staro podrtijo nekdanjega benediktinskega samostana. Globoko pod nama se razteguje Ziljska dolina, kjer prebiva pristen slovenski rod, ki bi moral po vsej pravici pripadati Jugoslaviji. Daleč za Dobračem se vspenja zid Visokih Tur, leskečih se v opoldanski razsvetljavi v

letih, obrestna mera pa bi znašala 5 odstotkov.

London, 30. dec. (Izv.) Kakor poročajo iz Washingtona, bi na podlagi predloga senatorja Bursuma ne presegal Nemčiji dovoljeni kredit v enem mesecu 50 milijonov ter v enem letu 350 milijonov dolarjev. Posojilo bi služilo za nakup ameriških poljedelskih pridelkov.

JAMSTVO ZA AVSTRIJSKO POSOJILO.

Praga, 30. dec. (Izv.) Predsednik Masaryk je danes podpisal zakon o jamstvu posojila za sanacijo Avstrije.

Pariz, 30. dec. (Izv.) Zbornica je sprejela jamstveni zakon za avstrijsko zunanje posojilo z vzdigom rok v obliki, kakor jo je predlagala vlada.

ZA NAFTO.

Amsterdam, 30. dec. (Izv.) Turki so izročili lordu Curzonu odgovor na angleške predloge glede Mosula. Turki vztrajajo na svoji zahtevi, naj se Mosul priklapi turški državi. Londonski listi poročajo, da pripravljajo turške vojaške oblasti v Mali Aziji vojaške ukrepe. Turki so umaknili demobilizacijski načrt ter poslali svoje čete proti Mosulu.

ORKAN V NEW-YORKU.

Pariz, 30. dec. (Izv.) »Chicago Tribune« poroča iz Newyorka, da je povzročil močan orkan v Newyorku znatno škodo. Bilo je tudi več človeških žrtev. Vse zveze so pretrgane.

Problem reparacij.

R. Mac Kenna, ravnatelj znane Londonske London Joint City and Midland bank in bivši angleški finančni minister je imel pred nekaj tedni pred ameriškimi bankirji govor o nemških reparacijah. Bistvo njegove trditve je obstojalo v tem, da nobena država ne more plačevati tako dolgo svojih zunanjih dolgov, dokler nima nabranih dosti terjatev in dobroimetij v inozemstvu. To je po njegovem mnenju tudi vzrok, zakaj je Nemčija pri svojih plačilih tako hitro opešala. Po njegovih informacijah ima Nemčija približno samo še 5 milijard zlatih mark naloženih v tujini. Ker je do sedaj plačala okroglo 10 milijonov zlatih mark in ker je rezultat dosedanjih plačil polom nemškega denarnega sistema, je po njegovem mnenju zaenkrat Nemčija brez vsakih potov, kako bi nadaljevala reparacijska plačila. Zato misli, da je neobhodno potrebna, da dobi Nemčija moratorij za nekaj let in da se šele takrat določi, koliko naj plačuje vsako leto.

Približno istega mnenja je tudi dosedanjí angleški zastopnik pri reparacijski komisiji John Bradbury, ki istotako zahteva za Nemčijo moratorij za več let, da bi Nemčija mogla urediti svoje finance in stabilizirati marko.

Naravno je, da so ti nazori vzbudili pri Francozih silovit odpor in da se je ta odpor izrazil v političnih debatah francoske zbornice, v izjavah francoskih narodnih gospodarjev, bankirjev itd. V bistvu se zgoščujejo francoski nazori glede reparacij v sledečih točkah: 1. Nemčija je bogata. Njeno premoženje so cenili pred vojsko na okroglo 350 do 400 milijard zlatih mark. Samo za vojaštvo in mornarico je izdala 1. 1913 okoli 3 milijarde zlatih mark. Iz tega sledi, po francoskih nazorih, da bi Nemčija tudi sedaj lahko plačevala približno to, kar je pred vojsko žrtvovala vsako leto za vojaško obrambo.

2. Ako bi pa letni dohodki nemškega narodnega bogastva ne zadostovali za obrestovanje in amortizacijo reparacijskega dolga, v tem slučaju bi pa Nemčija lahko

mobilizirala del svojega bogastva na ta način, da bi ga prenesla v obliki akcij, obligacij in hipotek upniškim državam. Gospodarski tehniki so v tem pogledu sestavili že nebroj projektov; tako n. pr. predlaga Raphael-Georges Lévy, naj bi se vzelo od delniških družb, ki tvorijo po njegovem mnenju okoli 1/4 nemškega narodnega premoženja, 25 odstot. v delnicah, kar bi po njegovem računu znašalo okoli 25 milijard zlatih mark, in bi se te delnice izročile zaveznikiškim upnikom.

Iz teh 2 nasprotnih mnenj povzamemo lahko sledeče:

Zavezniki imajo predvsem pred očmi nemško narodno bogastvo. Četudi so cennitve tega bogastva zelo dvomljive vrednosti, vendar je gotovo, da znaša več 100 milijard zlatih mark. Kapitalizacija tega bogastva mora donosati letno temu primerno tudi precej milijard zlatih mark. To trditev krijejo zavezniki še s statističnimi podatki o nemški zunanji trgovini, ki se res precej natančno ujemajo s kapitaliziranimi obrestmi nemškega narodnega premoženja.

S praktičnega narodno gospodarskega stališča je pa tako naziranje, ki se opira na narodno bogastvo, oziroma na njegovo kapitalizacijo, popolnoma pogrešno. Če vzamemo narod kot organizirano državo, potem moramo nujno postaviti, da narod plača samo toliko, kolikor država in od njega država oziroma druge javnopravne organizacije. Z drugimi besedami: Narod plača samo toliko, koliko država in druge javnopravne organizacije lahko iz njega iztirjajo potom davkov vseh mogočih vrst. Kdor hoče torej oceniti plačilno moč posamezne države, mora predvsem ogledati njen dosedanjí davčni sistem in razmišljati, kje bi se dali davki izpopolniti in kje bi se dali razširiti.

Ako bi se plačilna sposobnost Nemčije presojala s tega stališča, bi bil seveda razvoj cele zgodovine o reparacijah popolnoma drugačen. Pokazalo bi se bilo že pred leti, da je osnovni kapital v Nemčiji ostal v precejšnji meri nedotaknjen, čeprav hudo izrabljen, da pa je obratni kapital med vojsko silno trpel, da je dalje Nemčija izgubila veliko na zemlji in še več na delavni moči. Pokazalo bi se bilo takoj, da je vojska izpodkopala nemško narodno gospodarstvo ravno v njegovih osnovah: zmanjšanjem človeškem delu, načrtom kapitalu in izgubljeni zemlji. Logično bo sledilo iz tega, da mora Nemčija to izgubo vpoštevati tudi pri svojem proračunu oziroma davčni moči in da bi ista vsaj za prva leta po vojski zadostovala komaj za lastne državne potrebe, kaj šele za reparacijska plačila. Dalje bi sledilo, da številčna vsota reparacij sama po sebi ni tako važna, kot sanacija nemškega drž. proračuna in da bi morali zavezniki predvsem gledati na razvoj nemškega proračuna in si nanj zasigurati v mirovni pogodbi primeren vpliv. To bi prav za prav ne bilo v nasprotju s pojmovanjem državne suverenitete. Ker je po vojski že padel princip, da se ena država ne sme vtikati v vojaške zadeve druge države, bi bil takrat brez težave in z gotovo upravičenostjo prodrl tudi princip, da se država-upnica lahko vtika v proračun države-dolžnice.

Treba pa je bilo, da so pretekla cela štiri leta, dokler so se posamezne države, predvsem Angleška, približale temu stališču. Vendar to stališče še danes ne zavzema vodilnega mesta v reparacijski politiki zaveznikov. Vzrok temu je sledeč: Razmerje med upnikom in dolžnikom je lahko zelo različno. Upnik v najboljšem slučaju posodi dolžniku še nadaljnje vsote,

da mu tako pomaga na noge, potem pa čaka, dokler mu dolžnik polagoma ne odplačuje dolga. V najslabšem slučaju pa prevzame upnik celotno upravo dolžnikovega premoženja. Med tema dvema krajnima nazoroma pa leži še nebroj vseh mogočih drugih kombinacij in iz teh kombinacij so zavezniki do danes obravnavali samo sledečo:

a) upniku naj se da moratorij, naj se mu da tudi nekaj denarja, da se bo mogel spraviti na noge;

b) da dobi upnik vse te ugodnosti, mora dopustiti kontrolo nad svojim gospodarjenjem in dati primerne garancije. V vseh točkah so si zavezniki precej edini. Priznajo potrebo moratorija, podpirajo nemške težnje po zunanjem posojilu, zahtevajo kontrolo nad nemškim proračunom. Sporna je predvsem samo točka glede garancij. Dočim računajo Angleži vsaj deloma z nemško lojalnostjo in smatrajo za naravnost škodljive take garancije, ki bi zadele nemško bogastvo kot tako in ne njegovih dohodkov, pravijo Francozi: Nemcem ne verjamemo, zato se ne bomo vtikali v sanacijo njihovega proračuna, kajti potem bi bili mi odgovorni za vsako ponesrečeno proračunsko reformo; zato smatramo za umestneje, da Nemci sami spravijo svoj proračun v red in iz proračuna pripravijo amortizacijo in obrestovanje reparacijskega dolga. Dokler se pa to ne zgodi, zahtevamo garancije.

Toda tudi o garancijah bi se zavezniki še sporazumeli, če ne bi jih spravili v zvezo s številčno določenim reparacijskim dolgom, ki znaša kot znano 132 milijard zlatih mark. Ravno ta ogromna vsota, ki njeno obrestovanje in njena amortizacija presega nemško predvojno davčno moč za celih 100 odstotkov in ki ima za izvor cenitev nemškega predvojnega narodnega premoženja, ubija vsak pameten sporazum, razgreva strasti in temni sliko o tem, kdaj in kako bi Nemčija sploh mogla plačati.

Če pogledamo v širokih potezih dosedanjí razvoj reparacijskega vprašanja, vidimo, kako življenski razvoj uničuje eno tezo za drugo, kar jih je v verzajski mirovni pogodbi in ki obravnavajo gospodarske probleme. Zavezniki so mislili, da bodo res mogli izsesati iz Nemčije vse izgube, kar so jih imeli v vojski. Pokazalo pa se je, da so v vojski obubožali vsi, premagani in zmagovalci, in da je gospodarska rekonstrukcija celega sveta mogoča le na temelju intenzivnega dela in skrajnega vžičevanja v privatnem in javnem življenju. Vsi drugi projekti, naj si bodo navidezno še tako utemeljeni, bodo doživeli preje ali sleje polom. Takih projektov pa je žalibog še vedno tako veliko, da se še ne vidita jasno pot in smer, ki peljeta k svetovni gospodarski sanaciji. Obravnavanje, razvoj in zgodovina reparacijskega vprašanja nam potrjujejo to vsak dan. Zato pa: kot bomo brez vsakih veselih občutkov rekli staremu letu: lahko noč, tako bomo tudi novemu letu voščili dobro jutro brez upa na skorajšnje zboljšanje gospodarskih razmer.

Politične vesti.

Shod dr. Korošca. Včeraj dne 30. t. m. je imela SLS dobro uspel shod pri Sv. Petru v Savinjski dolini. Govoril je na njem dr. Korošec ter pozival tudi navzoče pristaše drugih strank, da tokrat volijo z našo stranko, kajti pri teh volitvah se bi je odločil boj za ali proti avtonomiji Slovenije. Kdor je za zakonodajno samoupravo slovenske zemlje, bo volil pod avtonomističnim praporjem

SLS. Na Stajerskem je razpoloženje, da tokrat podpirajo pristaši slovenske avtonomije v drugih strankah našo SLS, ki ima računati pri volitvah na najboljše uspehe.

Demokratje in radikali. Srbijska radikalna stranka, ki je sedaj na vladi, je imenovala, ako smemo verjeti različnim poročilom, dva demokrata za velika župana. Baltić je pokoren uslužbenec Žerjavove politične struje, dočim je Ploj umerjen demokrat, blizu stoječ zagrebškim kongresistom. Vsak se vpraša, kako to, da je srbijska radikalna stranka tako nespametna, da ji je v Sloveniji suknja bližje nego srajca, kajti če ne mnogo več, vsaj toliko slovenskih stremuhov pa vendar šteje v svojem okrilju, da bi mogla iz njih kroga imenovati velike župane. Gospod Hribar jih je dobro speljal na led, ki kaže proti Belgradu radikalno, a Slovincem demokratsko lice.

Glavni cilj Hrvatskega bloka. »Pravda« poroča iz Zagreba, da je izvrševalni odbor hrvatskega bloka sklenil podpirati vse kandidatne liste, ki so za revizijo ustave. Glavni cilj bloka je, da demokratje na Hrvatskem ne dobe niti enega mandata.

Radikalei in komunisti. Belgrajski demokratski listi trdijo, da so radikalei res poskušali stopiti v politične zveze s komunisti, da pa se je poskus izjalovil. Mlajši komunisti so ponudbo odbili, stari komunistični borei pa bodo glasovali v Srbiji za republikance.

Srbska stranka v Vojvodini. Po poročilu lista »Deutsches Volksblatt« srbska stranka ne bo nastopila samostojno, ampak se bo pridružila radikalni stranki.

»1 kmetijci se obližuju.« »Epoha« poroča pod tem naslovom o poskusih samostojnežev, da spravijo g. Puelja zopet na ministrski stolček.

Trinajsta plača. »Od trinajste činovniške plate neće biti ništa,« piše »Epoha«, jer vlada kaže, da nema novaca, pošto joj novac treba za izbornu agitaciju. Činovnici neka se strpe do proleća, dok trava stigne (da bo trava zrastle). — Uradniki, zapomnite si to za 18. marca!

Pašičev sin — kandidat. »Slobodna Tribuna« javlja iz Beograda, da vlada med radikali velika nezadovoljnost zaradi Pašičeve namere, da kandidira svojega sina Rade Pašića v enem izmed najsigurnejših radikalnih volivnih okrajev.

Vzhodna Prusija tudi zahteva avtonomijo. Baje agitirajo za to samo junkerji, da napravijo iz te dežele centrum monarhistične reakcije.

Zastopnik angorske vlade v Jugoslaviji. Kakor javlja »Neues Wiener Tagblatt«, pričakujejo v Beogradu skorajšnji prihod Izmail-bega, ki ga je velika narodna skupščina v Angori imenovala za svojega zastopnika v Jugoslaviji. Izmail-beg je bil l. 1916 policijski šef v Carigradu in eden najuglednejših članov mladoturškega komiteja.

Smernice prosvetnega dela.

(Iz govora narodnega posl. dr. Hohnja-ea na občnem zboru Slov. kršč.-socialne zveze v Celju 29. decembra.)

Šestdesetletnica Slomškove smrti (dne 24. sept.) je pozivila v naši zavesti geslo, ki ga je ta veliki buditelj in učitelj slovenskega naroda proglasil med našim ljudstvom, geslo o »zveličanski narodni omiki«. Narodna omika, za katero je prava vera luč, materni jezik pa ključ, je po Slomškovem mišljenju za narod zaklad, ki ga ne konča ne rja ne molj in ki ga tatovi ne izkopljejo in ne ukradejo. Cilj ji je ne samo posmrtno zveličanje poedinca, marveč tudi zemeljska sreča naroda, urejenost njegovega življenja in vseh življenskih razmer, njegova zadovoljnost in vsestranski napredek v njegovih vrstah.

Ako je blaženost in sreča naroda utemeljena na pravi narodni omiki, je resničen rodoljub samo tisti, ki po svojih močeh in s svojim trudom in delom pripomaga k ostvarjanju in pomnoževanju duševnega zaklada med narodom. Kjer tega ni, tam je rodoljub le sama bahavost ali pa krinka, za katero se skriva sebičnost in koristolovstvo.

Ker je narod skupina družin in poedinov njenih članov, je narodova omika nekaka zbirka duševnega kapitala posameznih članov naroda. Kakor je nemogoče govoriti o bogastvu naroda, ako z gmočnim premoženjem razpolaga samo peščica ljudi izmed naroda, dočim ogromna večina zdihuje v pavperizmu (uboštvu), tako ni mogoče govoriti o omiki naroda, če je ta omika samo last in privilegij majhnega števila takozvanih razumnikov in omikancev, dočim narodova masa tava v duševnem pavperizmu.

Omika za vse! Tako se je že od nekdaj glasilo geslo pravih prijateljev naroda, prešinjnih s socialnim pojmovanjem narodnostnega principa (načela). Prava zveličanska narodna omika za vse: je vi-

nepopisni zimski krasoti. Visoki Klek, Ankogel, Hochalpe itd. dvigajo svoje glave nad 3000 m morske višine. Na planoti ob bregovih Drave se vidi Beljak s svojimi zvoniki. Še naprej se zrkalijo Blaško, Osojsko in Vrbsko jezero.

Nemška Avstrija! Nekdaj so se vsipale v tvoje cvetoče pokrajine mnogobrojne čete tujcev, sedaj pa je zaprta pot skoro vsakemu prometu. In ti Dunaj, ki si se razvil v krasno prestolnico, kako globoko si padel sedaj! Postal si domovina papirja, kjer krožijo noč in dan tiskovni stroji in mečejo iz sebe bankovce.

Izza gošče so se prikazali štirje vojniki in se obrnili naravnost proti vrhu Petelinjeka. Nemško-avstrijska straža je! Niti na misel mi ni prišlo, da bi bil ubežal pred njo, ker sem se zavedal, da je nisem prekorlačil jugoslovanskega ozemlja. Kljub temu sem se hotel nekaj opravičevati, ko so me pozdravili prišleci z vljudnostjo, ki je lastna omikanim ljudem.

Nobenega opravičevanja ni treba: je odvrnil eden, vsaj stojimo vsi na prostoru, na katerem še ni določena natančno mejna črta. V bodoče bomo itak živeli mirno med sabo, ker smo kakor sosedje navezani drug na drugega.

Poglej me, sem si mislil, poprej tako hudi nacionalci bodo začeli sedaj že iz roke zobati. Ni še dolgo od tega, kar so imeli ti ljudje geslo: »Kjer Nemec zmaguje, tam Nemec kraljuje.«

Po kratkem sestanku so odšli s Peteli-

njeka proti Korenskemu sedlu, kjer se je videla cesta, ki pelje s Kranjskega na Koroško, jaz pa po nasprotni strani navzdol. Iznad koč, ki so jo zgradili Italijani na obmejni točki Peč, se je vzdigoval dim, kar je kazalo, da koč ni brez prebivalcev. Kmalu sem došel do žičnih ovir. Gorindol sta korakala, dobro zavita v zimске plašče, dva alpina in gledala človeka, ki se je bližal bodeči ograji. Toda nezaupnost je kmalu minila. Z lepimi besedami se je dosegel sporazum in to tembolji, ker sem vojakoma ponudil zavitek smodčice, ki so vplivale naravnost presenetljivo. Kajpada! Kdor je prvačen nikotinu, pa ga že dalj časa pogreša, ne more dovolj prehvaliti tistega, ki mu tobak podari. Italijana sta pozabila na vse premisleke, odprla vhod skozi ograjo in me povabila v koč, češ, naj se pogrejam pri ognju. V koč sta bila še dva tovariša, ki sta pokladala polena k loncem. Vsi so se pritoževali, da tako divjih krajev in tako hude zime niso vajeni, eden je bil namreč doma iz florentinske, trije pa iz ravenske provincije. Dalje jim ni bilo prav, da so že štirinajst dni na tej samotni gori, čeprav bi se morali menjavati vsak teden. Slednjič so začeli kar naravnost zabavljati zoper državno upravo, ker se niso strinjali s tem, da Italija podjarmljuje tuje dežele in tuje narode. Na mojo pripombo, da morajo tudi slovenski fantje na albanski meji, torej v še bolj divjih krajih in poleg tega med nekulturnim ljudstvom služiti pri vojaki, oni pa bivajo vsaj med omikanimi

soki cilj, kateremu služi naša velika krščanska, socialna in narodna izobraževalna organizacija.

V čem je ta prava blagovita omika? Učenjak Paulsen odgovarja na to vprašanje: »Ne mnoštvo tega, kar kdo zna, tvori izobrazbo in omiko, marveč moč in sposobnost za rešitev nalog, ki jih stavi življenje.« Okoli tega namena so osredotočene vse izobraževalne težnje in vsi prosvetni napor naših izobraževalnih društev: vsak član našega naroda naj ima telesno in duševno moč in sposobnost, da reši vse od življenja mu stavljene naloge.

Kaj je k temu potrebno?

1. Zdravje. Sokrat, slavni grški modrijan, je skrbno pazil na zdravje duha in telesa. Če se je s hojo ali s kakšnim drugim telesnim naporom razgrel, ni takoj pil, marveč če je prišel k vodnjaku, je vedrico napolnil z vodo, pa vodo zopet izlil. S tem je dvojno dosegel: krotil je svoje poželjenje in ni škodil svojemu zdravju.

Telo je stanovanje za dušo. V nezdravi hiši oboli stanovalec. Tako tudi duh v nezdravem telesu. Zato so že stari Rimljani imeli pregovor: »Mens sana in corpore sano« (zdrava duša v zdravem telesu).

Bolan človek ne more delati, vsaj trajno in naporno ne. Vsaka ozbilnejša bolezen pušča za seboj slabe posledice v telesnem in duševnem oziru. Mnogoteri mladi človek je na prvi težki bolniški postelji pustil velik del svoje najpristnejše telesne moči in s tem tudi znaten del častne človeške sreče. Koliko neugodnost in celo nesrečo pomenjajo že samo slabi živci ne samo za poedince, marveč za celo družino in za širše kroge.

Imajoč pred očmi besede sv. pisma: »Ni ga bogastva čez bogastvo telesnega zdravja« (Sir. 30, 16), bo naša izobraževalna organizacija se trudila, da ohrani to največje bogastvo našemu narodu. Po preračunu izvedencev oboli enkrat na leto povprečno vsak deseti človek v državi. Ako bi združeno ljudsko-izobraževalno delo moglo doseči, da bi to zlo zadelo vsakega enajstega človeka, kolik blagoslov bi bil že v tem.

Zategadel ko izobraževalna organizacija smatrala kot važen del svoje naloge tolmačenje načel ljudske higijene (zdravoslovja) med narodom. Kar pospešuje zdravje in razvoj in okrepitev telesnih sil, temu bo naša organizacija posvečala posebno pažnjo. Zato bo pa tudi v bodoče krščansko telovadno organizacijo — orlovstvo — na vso moč pospeševala in skrbela, da se razširi do zadnjega kraja naše domovine. Kar pa izpodkopava in upropašča narodovo zdravje, to bo kakor angel varuh skušala odvrti od našega ljudstva. V tem oziru mora naš boj biti naperjen proti razširjanju kužnih bolezni, zlasti spolnih bolezni, ki so se kot žalostne posledice vojne naselile tudi v takih krajih, kjer so nekdanje bile docela neznane, in zoper alkoholizem (pijančevanje), ki ima po računu statistike na svojem rovašu 30 odstotkov vseh umobolnih, 50 odstotkov vseh ubožanih in 70 odstotkov vseh zločincev.

2. Strokovna zmožnost. Taka zmožnost je glavno orožje v življenjski borbi. Kdor nima tega orožja, ta propade v borbi za obstanek. Strokovno sposobni poljedelec, delavec, obrtnik bo lažje zaslužil kruh in boljši kruh, kakor pa človek brez strokovne sposobnosti in spretnosti. V tem oziru je naš narodni vzgojitelj škof Šlomišek ljudstvu in zlasti mladini v trajen spomin zaklical te-le resne in pomenljive besede:

»Kdor se v mladosti prav uči, za mizo lahko on sedi.
Zanikarna prismođa
kostil za vrati gloda.«

Strokovna izobrazba je hrbenica vse izobrazbe. Čim temeljitejša je, čim širša in globlja, tem bolj jači samozavest, deloljubje in čast človeka. V njej je vir vse delovne, pozitivne, življenje vzdržujoče in vrednote ustvarjajoče sile. Na tem polju mora naša izobraževalna organizacija našemu ljudstvu nuditi to, k čemur so poklicane strokovne in nadaljevalne šole, katerih pa ni.

3. Odpornost zoper nadloge, težave, stiske, prevare in katastrofe življenja. Simon Gregorčič nas opominja:

»Ni praznik, predragi mi, naše življenje, življenje naj bo de lačen dan!
Od zore do mraka rosan in potan
Ti lajkaj in slajšaj človeško trpljenje!
Ne plaši se znoja, ne straši se boja,
saj moško dejanje krepuje moža.«

Zivljenje je bojno polje, na katerem jih veliko obleži, in sicer radi tega, ker so življenjski udarci padali na neoborožene. Zmagali bi bili v težkem življenjskem boju, ako bi se bile v njih počivajoče sile pravočasno vzbudile, vzgajile in pripravile za delo in borbo. To je ena izmed najvažnejših, pa tudi najtežavnejših nalog ljudsko-izobraževalnega dela. Ta naloga se ne da povoljno in popolno rešiti drugače, kakor na temelju krščanskega svetovnega nauka, ki kaže v pravi luči svet in življenje, njegove vrednote in njegov pomen, njegov končni cilj in pot do cilja. Hkrati

pa krščanstvo poleg naravnih sredstev nudi tudi nadnaravno moč in pomoč, ki človeka osvežuje in ojačuje v borbi zoper težave in prevare, nadloge in nesreče življenja. Energizirati človeka, zlasti člane delovnih slojev, jačiti jim voljo in značaj, vzbujati sile, ki počivajo in dremajo v njih, opremljati jih s krepkim orožjem za življenjski boj, to je naloga, ki je prosvetno delo med narodom ne sme puščati v nemar zlasti v sedanjih težkih časih.

4. Notranja neodvisnost v mišljenju in delovanju. Znani nemški pesnik Grillparzer (umrl leta 1872 na Dunaju) je bil v svoji mladosti ne samo veren, marveč celo pobožen. Naenkrat pa se je pri njem izvršil preobrat. Ko je bil Grillparzer še gimnazijec, je njegov oče, po poklicu advokat, nekoč povabil na večerjo nekaj prijateljev. Ker v sobi ni bilo za vse dovolj prostora pri mizi, je oče z nekaterimi najboljšimi prijatelji šel v sosedno sobo, v kateri je stanoval mladi Grillparzer. Mladenič je sedel v kotu pri knjigi, gostje pa ga niso opazili. Stari Grillparzer dvigne svojo čašo na zdravje prijateljev ter reče: »Veselim se, dokler živimo! Kdo zna, ali bomo na drugem svetu tako veseli?« Nato eden izmed prijateljev dostavi: »Kdo ve, ali je sploh še drugo življenje?« Pri teh besedah so opazili mladega Grillparzerja. Da bi ublažili učinek izgovorjenih besed, so se začeli razgovarjati o drugih rečeh. Pa je bilo prepozno. Mladi Grillparzer je v tem hipu izgubil svojo notranjo svobodo in neodvisnost. Kakor strela so te besede vplivale na njega, tako je pozneje sam izjavil. Z usodno sugestivno močjo so ga pograbile ter ga niso več izpuštile. Grillparzer je postal suženj dvoma in pozneje nevere, ki ga je v svojih trdih sponah obdržala do smrti. »Od tega časa,« je sam izpovedal, »računam najžalostnejše dneve svojega življenja.«

Preprost človek iz naroda pa je še bolj pristopen sugestiji, ki prihaja iz njegove okolice, zlasti sugestiji široke ljudske mase. Mnoštvena sredstva, s katerimi deluje ta sugestija, so ogromna zborovanja, manifestacije, časniki in obliže ljudi istega mišljenja. Vse to deluje na preprostega človeka z neustavljivo silo. Neuk človek se niti ne vpraša, ali je mišljenje ljudi, ki ga obdajajo, pravilno ali krivo. Pred njim je velika masa, ki je navidezno presinjena s trdnim prepričanjem, in on se niti ne upa razmisljati o tem, da bi poedinec mogel imeti pravilno mišljenje, sklenjena masa pa se moti. Preprost človek ima v stvarih, ki jih ne razume tako dobro, kakor svoje stanovsko delo, sam do sebe nezaupanje. Sprito velike mase bi smatral za drznost imeti lastno mišljenje. Veruje drugim, ki se znajo obdajati s sijajem znanosti in napredka ter so veččaki v zapeljivanju mase in vzbujanju ljudskih instinktov.

Iz teh boleznih klesča mora človeka osvoboditi prava ljudska izobrazba. Ona mora človeka odgojiti k samostojnemu mišljenju in delovanju ter ga tako notranje osvoboditi. V to svrhu pa je potrebno, da ima človek v svoji duši notranji svet visokih, plemenitih, nevenljivih vrednot. Tega sveta ne more ustvariti nikdo drug, kakor on, ki je početnik vsega sveta. V ustvarjanju in ohranjanju tega sveta se mora udeleževati religija. Brez nje je nemogoča ona notranja urejenost in enotnost, iz katere izvira samozavest, moč in pogumnost, ki so potrebne za zmagoviti odpor proti slabemu in njegovi razkrojilni in razdiralni sili. Ta notranji svet v poedincu človeku jačiti in utrjevati, vse sile človeškega duha in srca stavljati v službo visokih krščanskih idealov, to je nujna naloga izobraževalnega dela. V tem je jedro prave ljudske izobrazbe.

5. Domovinska ideja. Znani geograf Ritter je zapisal te-le besede: »Notranja vez z onim kosom zemlje, kjer smo rojeni, spada k duševnemu zdravju.« V domovini počivajo trdne korenine naše moči. Tukaj se moremo razvijati, uspevati in napredovati k sreči in zadovoljnosti. Domovina ni samo del zemlje: njive, travniki, gore, doline, reke, jezera, mesta, vasi, rastline, živali, ljudje. Stvari ne tvorijo domovino, marveč odločilno je stališče človekovo do teh stvari, njegova notranja zveza z njimi. To je domovinska ljubezen, ki je višje duševno čuvstvo. Čuvstva niso samo namen, marveč se morajo voditi k stremljenju in hotenju. Tako se iz ljubezni do domovine razvije smisel za tiste, ki prebivajo na isti zemlji in delijo z nami isto usodo, duh skupnosti, delo za domovino, socialno delo.

Po teh glavnih smernicah se je ravnala ter bo v bodočnosti s podvojeno vnamo delovala naša velika ljudsko-izobraževalna organizacija. Kot glavni in najhvaležnejši predmet svojega prosvetnega dela bo smatrala mladino, kateri bo s pravo izobrazbo dajala moč in sposobnost za rešitev nalog, ki jih stavi življenje. Veliki pomen prosvetnega dela med mladino je tudi naglasil letošnji nemški katoliški shod v Monakovem (27.—30. avgusta), ki je v posebni resoluciji izrazil veselje nad svežim življenjem med katoliško mladino, znova poudaril potrebo organizatoričnega

dela za mladino v duhu svete Cerkve in v smislu obnove domovine ter se zahvalil vsem nesebičnim in požrtvovalnim sodelavcem na polju mladinske vzgoje, zlasti duhovnikom in učiteljem.

Papež Pij XI. je ob priliki letošnjega običnega zbora ital. katoliških mladeniških društev sprejel njihovo odposlanstvo ter je izjavil v svojem nagovoru, da smatra mladinska društva kot predno stražo v veliki skupni vojski vernikov. Mladenci naj marširajo na čelu z velikodušno izpovedjo vere, s čednostnim življenjem in z večjo blagodušnostjo v izpolnjevanju vseh dolžnosti, ki jih zahteva disciplina. Pri sprejemu odposlansva zveze društev katoliških žena in mladenk — Unione femminile s preko 400.000 članic — pa je poudaril, da mora ta organizacija na čelo vseh svojih nalog postaviti obrambo družine. Družina je prva korenina človeške družbe, jamstvo, pa tudi nevarnost za vse dobro in slabo, ki more priti nad narod. Zato je družina pravo bojno polje za žensvo, za žene in dekleta.

Lepo prospevajoče katoliške mladinske organizacije poedinih narodov so se združile v mednarodno zvezo. Na prvem mednarodnem katol. mladinskem kongresu v Rimu 9. in 10. septembra 1921 je pristopilo 25 narodnosti, med njimi tudi Hrvat in Slovenci. Tekom leta je prijavilo svoj pristop še 5 narodov. Letos je bil od 30. julija do 2. avgusta drugi kongres v Haagu na Nizozemskem, kjer se je ugotovilo napredovanje katoliške mladinske organizacije po poedinih državah ter se zaključilo, da bo prihodnji kongres nudil pregled religiozne in moralne zakonodaje po raznih državah.

Drevi Silvestrov večer »Ljubljane« v Unionu.

Reklamacijsko postopanje.

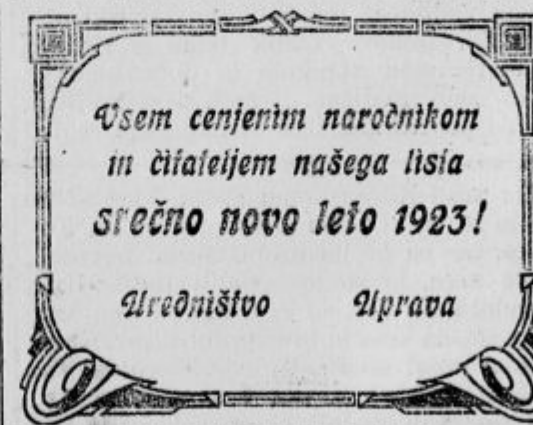
Prejeli smo vprašanje: V naši občini ni občinskega odbora ne župana. Kam naj vlagamo reklamacije? Kdo odloča o njih. Na to vprašanje nam zakon o volivnih imenikih takole odgovarja:

Člen 7 pravi: Popravek volivnega imenika se zahteva neposredno pisмено ali usno od občinskega urada ali od prvostopnega (kolegijalnega) sodišča, toda od tega samo pisмено.

Člen 19, tretji odstavek pa določa: V Sloveniji s Prekmurjem in Dalmacijo, tam, kjer so občinski odbori razpuščeni, kjer gre za poslovanje občinskega urada pri odločanju o popravku volivnih imenikov odloča pristojno okrajno sodišče.

Iz teh dveh določil je jasno, da tam, kjer imate gerente, vlagate svoje pritožbe in zahteve za popravilo volivnih imenikov istotako pri županstvu, naloga gerentova pa je, da pritožbo takoj izroči okrajnemu sodišču v odločitev.

Semišljeniki! Izrabite dva praznika, pregledite volivne imenike in opozorite svoje sosede in prijatelje da to store in se vrekamirajo! Tajništvo SLS.



Dnevne novice.

— Velesrbska podpora iz državnih fondov. Glasilo Ivana Hribarja in njegovega najnovejšega intimusa dr. Šusteršiča poroča iz Belgrada z dne 30. decembra: »Dr. Šusteršič se je baje zavezal, da nastopi že pri volitvah v narodno skupščino s svojimi kandidati ter povzroči s tem razkol v klerikalni stranki.« To vest objavljamo le, da zadostimo radovednežem, ker nas ne zanima politično pustolovstvo človeka, ki je že davno izstopil iz SLS in sedaj po Belgradu velesrbske farba, kakor da bi on razpolagal s SLS in njenimi člani, ki jih je v zloglasni brošuri opljuval. Zanima nas pa trditve »Slov. Naroda«, da je dal Pašić v svrhu »razkola v klerikalni stranki« denarna sredstva na razpolago. Isto je poročala včeraj iz Belgrada tudi »Jugoslavija«. Ta vest je zanimiva, ker kakor baklja v temni noči osvetljuje velesrbski režim. Za uradnike ni denarja, za stradajoče invalide tudi ne, sploh za ničesar, niti borih 250.000 dinarjev za ljubljansko univerzo, ki jo hoče velesrbski režim udušiti, pač pa ima g.

Pašić državnega denarja dovolj, da ga siplje za agitacijo in propagando v popolnoma brezplodne, otročje namene. Kaj je Pašić, če se univerzitetnim profesorjem, katehetom in učiteljsvu ustavi plače oziroma doklade, kaj mu mar, če v bogoslovnih semeniščih vsi bogoslovci pomrjejo lakote, duhovščina hodi okoli raztrgana, samo da more uganjati strankarsko korupcijo, na državne stroške seveda.

— Pri škofijskem ordinariatu v Ljubljani bodo od 1. januarja 1923 dalje uradne ure od osmih zjutraj do ene popoldan.

— Zborovanje zaupnikov SLS za sodni okraj Trebnje se vrši na Novo leto po priložu vlaka iz Novega mesta, t. j. ob 8. uri popoldne v starem gradu. — Zborovanje zaupnikov za sodni okraj Žužemberk bo isti dan po pozni sv. maši v Žužemberku. Naši zaupniki naj poskrbe, da bodo ta zborovanja dobro obiskana. Vsaka občina mora poslati zastopnike.

— Politični odbor SLS za novomeško okolico poziva vse zaupnike in somišljenike, da se zanesljivo udeležijo zborovanja, ki bo v torek 2. januarja 1923. ob 10. dop. v Rokodelskem domu v Novem mestu. Občine: Smihel-Stopiče, Prečina, Sempefer, Bela cerkev, Šmarjeta, Brusnice, Orehoviča, Toplice, Poljane, Gorenje polje, Mirna peč in Ormošnjice naj pošljejo po par zastopnikov. Na dnevnem redu je med drugim organizacija volivnega boja. Časna udeležba naj priča, da se zavedamo važnosti bodočih volitev.

— Ustanovitev Kmetске zveze v Podzemlju pri Črnomlju bo v nedeljo 31. t. m. po sv. maši. Vsi naši možje in fantje, ki ste dovršili 21 let in vam je korist kmetškega stanu na sru, pridite in pristopite h Kmetški zvezi.

— Vpogled v novi državotvorni evangelij, katerega utegnemo v Sloveniji kmalu slišati, nam nuj v zadnji številki gornjeradganske »Samouprave« gospod dr. Lenard. Prvi in glavni nauk tega programa je ne federacija, pa tudi ne lastna zakonodajna avtonomija Slovenije, marveč »široka samouprava« v okviru višjodržanske ustave, z drugimi besedami od velikih županov kot eksekutorjev centralne vlade odvisne oblastne skupščine kot goli pomožni organ centralne uprave. To da je potrebno zaradi naše industrije, ki bi pod federacijo ali avtonomijo baje propadla. Kakšen duh pa veje v tem državotvornem programu v socialnem oziru, nam njegov Janez Krstnik, gospod dr. Lenard odkriva v isti številki, kjer z velikimi črkami zagovarja idejo desničarskega bloka po zgledu poljske žlahte, raznih knezov Sapieh, Radziwillov, Zamojskih in drugih velemožnih vitezov, ki potekajo še iz one dobe, ko je žlahta kmete in »hlope« brez kazni obešala na vrbe, oziroma je za tak veledušni čin bila obsojena na globo 20 fenigov stare veljave. Ampak Slovenija ni Poljska in Slovenci ne »hlopici«.

— Vsem državnim nameščencem želi veselo in srečno novo leto — finančni minister.

— Cel svet. »Ni bolj nemoralne družbe od klerikalne. Cel svet jo tako presoja,« piše »Jutro«. — Ta »cel svet« nas spominja na znani izrek srbskega kneza Miloša ob priliki njegovega bivanja na Dunaju. Na Ringu je vprašal knez Miloš nekega človeka, kje se pride na dvor. Odgovora knez Miloš ni razumel, tudi odgovorov drugega in tretjega človeka ne. Nazadnje so knezu pojasnili, da ljudje odgovarjajo v nemškem jeziku. »Pa zašto ne govori srbski, da ga razume ceo svet!« — se je odrezal Miloš. »Jutrov« »cel svet« je zelo podoben Miloševemu.

— »Jugoslavija« preneha z novim letom izhajati, kakor se je govorilo včeraj po Ljubljani. Baje bo mesto nje izhajal — pod drugim lastništvom — radikalni list z velesrbsko tendenco po slovensko firmo. — Beležimo te vesti zgolj kot kronisti, ne da bi zanje prevzemali odgovornost.

— »Der größte Schuft in ganzen Land...« »Slovenec« se prav nič ne pomišlja ironizirati dinastijo in monarhijo... Tako grdo denuncirati znajo samo slovenski demokratični gentlemani in to zavestno-zlobno, ker vedo, da velja ironija le petoliznikom in hinavcem. Ali se mogoče poteguje g. Dolfe Ribnikar za mesto šefa tajne državne policije v Ljubljani?

— »Klerikalna duhovščina« je nosilec absolutizma,« kakor trdi »Jutro«. Dr. Zerjavovo glasilo gotovo smatra demokratske prveke za »klerikalne duhovnike«.

— Nazaj v leto 1914. so padli naši klerikalci. — »Jutrovci« pa v leto 4000 pred Kristusovim rojstvom. Pravijo, da je takrat vladala egiptovska tema.

— Dobro upanje. V svojem novoletnem članku pravi »Naprej«: »...tak je bil položaj našega delavnega ljudstva, ko smo prevzeli pred letom dni »Naprej« v roke mi zidarji.« Potem pa zaključuje: »Toda zidarji vedo, da brez težav ne bo postavljena nikdar nobena stavba in če bo postavljena ne bo trdna,

topleje priporočati kot glasilo, ki bo v večini rokah obeh urednikov Finžgarja in Bevka nudilo dovolj dobrega čtiva in pouka, odpiralo bralcem pogled v svet, gradilo ob stavbi slovenske narodne kulture, vezalo vse naše družine v celoto in se od številke do številke razvijalo in rastlo, čim večji bo krog, ki se bo zbiral krog njega.

Dr. A. R.

Socialna misel

Mesečnik za vse panoge socialnega in kulturnega življenja. I. letnik. 1922. — Uredila A. Gosar in Fr. Terseglav. Naročnina 40 Din letno (pri upravnistvu Soc. misli, Jugoslovanska tiskarna, kolportajni oddelek, Ljubljana).

Ljubljana, 24. decembra.

Zopet vabijo zvonovi v božični noči: »Mir ljudem...!« Kako bi se naše srce rado vsaj noč, vsaj na sv. božič, veselilo, se odpočilo! Semtertja ga je res še nekaj tega božičnega veselja, vendar le v premnogih družinah tudi nočjo skrb, žalost... Kakor božje Dete ni našlo prostora v mestu, ampak je moralo ležati v hlevu, v jaslju, med živino, tako — žal! — obhajajo božič premnoge rodbine v vagonih ali pa v človeka nevrednih luknjah, stisnjeni, da se ganiti ne morejo, kakor čeda ovac, ali kakor sužnji v starih časih, izpostavljeni šikanam ali — še hujše — moralnim nevarnostim. In če od rodbin dvignemo pogled na ves naš narod: kako obhajamo Slovenci že petič sveti božič? Ah, kaj je naredil iz nas brezbožni »sveti« egoizem, poganski nacionalizem, imperializem! In po svetu: celi narodi na tleh, zasluženi, s stisnjenimi pestmi... cele armade brezposelnih... Kako malo je še božjega miru! O, da, po pravici vprašujemo tudi mi s pesnikom:

Kje si dežela misli mojih in želja,
kjer vedno je jasno nebo razpeto,
kjer mir in pokoj, sreča je doma?

Ta dežela je nekje, to je gotovo; imenuje se: kraljestvo socialnega miru, socialne pravičnosti. V dveh velikih, ogromnih armadah koraka človeštvo proti tej deželi, proti sreči svoji, proti solncu: armada »rdečih« socialistov ki ima očj uprte v tla, ne priznavajoč ničesar nad seboj, ne Boga, ne večnosti, zahtevajoč in pričakujoč raj samo na zemlji, na podlagi golega, surovega materializma, in to bodisi z nasilno revolucijo (komunisti, boljševiki, marksisti), ali potom reform (revizionisti, reformisti), in druga armada »črnih« — če hočete krščanskih socialcev —, ki hoče isto, vso dosegljivo srečo že na zemlji za vse ljudi brez razločka, toda ta armada ima očj uprte tudi v kvišku, veruje v Boga, v večnost duše, v večne zakone pravičnosti in se po njih ravna, in tisto deželo vidi — ne v nižavi, v močvirju, v blatu strasti — na gori, kjer stoji Kristus s križem in kjer vlada bratska ljubezen zaradi Boga, zaradi Kristusa...

»Socialna misel« spremlja obe ti armadi: o oni, prvi, točno poroča, kakšne uspehe ima, kakšne nade, da pride v svoj zemski raj, in ali je ta raj možen brez etičnih načel, brez vere v Boga. Da ni možen, dokazujejo članki: »Vera — životvoren činitelj socialnega življenja« (str. 6 nsl., sp. F. Terseglav), »Mi in marksistični komunizem« (str. 60—63, sp. Fr. Terseglav, posebno važen članek!). V tem vprašanju je »Socialna misel« pokazala res razveseljivo širokogrudnost, ki je doslej v našem časopisju nismo našli: naprosila je marksista (neomarksista!) Ivana Bukovnika, naj bi povedal, kaj ima neomarksizem proti katoliški Cerkvi. In tako čitamo ta zanimivi članek: »Nasprotstvo med krščanstvom in marksizmom« (str. 105—110), in takoj nato odgovor urednika Terseglava: »Odgovor« (str. 110—115). Oba članka sta porojena iz srčne želje, kako in pod katerimi pogoji bi mogli ti dve armadi skupaj delovati; vidi se, da je prepričan globok (najhujša ovira je materialistično svetovno naziranje marksistov, komunistov, tudi med Slovenci, kakor kaže tržaški list »Delo«; glej »Soc. misel«, str. 197!), vidijo pa se tudi skupne vezi (v gospodarskem oziru!). Na podlagi teh skupnih vezi je bila mogoča »Zveza delovnega ljudstva« (str. 294—299, sp. A. Gosar. Nazore neomarksizma študiramo lahko še v istega Iv. Bukovnika člankih: »O štrajki« (144—152), »Odnos dela in kapitala« (181—185), »Mednarodna zakonodaja glede 8-urnega delavnika« (257—262). Marx je proglasil razredni boj do uničenja; ali vprašanje nastane: Kaj je »razred«? S tem se bavi članek: »Razred, stan, stroka« (121—123, sp. dr. Ant. Korošec). Marksizem je — za enkrat — popolnoma zmagal v Rusiji. Kaj čuda torej, če nas posebno Rusija zdaj zanima z vsemi svojimi problemi, socialnimi in verskimi! In tu imamo obširni, res informativni članek: »Cezaropapizem, boljševizem in vera« (276—281). Pa

tudi sicer nam je »Soc. misel« skušala podati točnih informacij o sedanji Rusiji: »Ruski sovjetski splošni zakon o mezdah« (155—177, sp. dr. Janko Golias), »Ruska cerkev po revoluciji« (35), »Vprašanje gospodarske obnovitve Rusije« (65, 66, sp. j. k.), »Preorientacija v Rusiji« (68, 69, sp. Z. dober pregled!), »Rusija po genovski konferenci« (151—155). — Kaj hoče zmerniška struja socialistov, t. zv. reformisti, nam pripoveduje Janko Kralj: »Reformistični socializem in kršč. socializem«, str. 285—287, kjer nam analizira delo Italijana Turatija, končna sodba o njem se glasi: »Plitko svobodoumje, popoln prezir nadtvarnih sil, megljena vera v zmago človečanstva, to je mrdroslovje tega gibanja.«

»Socialna misel« se junaško, neustrašeno bori sredi druge armade, krščanskega socializma. Trdno veruje, da človeštvo končno dosepe v tisto deželo socialne pravičnosti, kjer bodo vladala načela etike Kristusove; morda je tista dežela še daleč... ali pogled »Socialne misli« gre v neskončnost: in socialnočutečega kristjani stremeljenje se ne bo umirilo, dokler Dobro (t. j. kršč. etika) ne zmagaja popolnoma. (Str. 68.) Končni cilj kršč. socializma je najbolje razložen v že prej omenjenem članku: »Mi in marksisti. Komunizem:« »Naš vzor je univerzalna cerkev kot mistično telo Kristusovo, kot vzor-organizem, v katerem je v najpopolnejši obliki vteleseno ljubezensko občestvo, drug za drugega npravitveno odgovornih poedincev kot otrok božjih« (str. 63). V to svetlo solnce torej so uprte očj kršč. socialca; zato pa je v vsem drugem popolnoma s v o b o d e n : je odločno zoper sedanji bogomrzi družabni red, ki je na mesto Boga postavil materijo« (63), ni torej nikak »social-utopist«. Čisto mirno razmotriva vprašanje o zasebni lasti; čisto mirno lahko reče: »Ako bi se privatna lastnina izkazala za korenino nepravičnega družabnega reda, nam noben etični princip ne brani, jo zameniti s kolektivno lastjo...« (str. 63). Seveda se doslej to še ni — dokazalo. Čisto mirno se razvijata v tem okviru struji bar. Vogelsanga in p. H. Pescha S. J., kakor tako lepo pripovedujeta članka str. 214—217 ter 299—303, sp. dr. Ernst K. Winter (Dunaj): Vogelsang je bil bolj romantik, Pesch je bolj realist, V. bolj revolucionaren, P. bolj miren evolucionist. — Katoliška Cerkev se je vedno trudila tudi za gnotno ljudsko dobrobit: dokaz življenje svetnikov, n. pr. sv. Francišek Asiški, ustanovitev prvih poštnic po franciškanih (širje članki dr. p. Angelika Tominca O. F. M. (v št. 1, 3, 5, 7/8, dokaz iz naših dni: pontifikat Benedikta XV. (50—52, sp. V. Korošec), dokaz delovanje stopenjske duhovščine («Dušni pastir — proletarec», 45—48, sp. Fr. Finžgar).

Politične stranke, vzrastle iz krščanskega svetovnega nazora, imajo povsod v programu socialno pravičnost, bratstvo vseh narodov, univerzalnost krščanske misli: v Italiji (članek v št. 2, sp. dr. Italo Mario Sacco), pri Nemcih centum »Nemški centum in njegov novi program«, str. 52—56, sp. A. Gosar). Sličen program kakor je centumov predloga dr. Gosar («Cilji in pota kršč. socializma», št. 1) za nas v naši državi; ta članek zasluži posebno pozornost. Čimdalje bolj se vidi, kako prav bi bilo, da bi se država omejila na čisto politično polje (str. 4); v Italiji je Mussolini prišel na to v naših dneh (gl. izborni Besednjakov članek »Fašizem«, str. 293); isto zahteva članek »Centralizem in politika« (303—305, sp. Fr. Erjavce). Posamezne točke celokupnega programa obravnavajo: dr. A. Breclj («Soc. vprašanje z družinskega vidika», 115—118, čigar jedro je: ohranitev družine bodi jedro našega kršč.-soc. prizadevanja, ali krajše: naš socializem bodi — familiarizem), o socialni vzgoji pišejo univ. prof. dr. Ozvald (41—44), dr. J. Jeraj (269—273), dr. I. Samsa (178—181). »Naša srednja šola in soc. misel«; o ženskem vprašanju »Žena in njeni cilji« (73—76, sp. Iv. Klemenčič). Da molčim o celi vrsti čisto gospodarskih člankov (n. pr. o Završnici, sp. dr. Brejc, o moderni davčni politiki, sp. H. Vodopivec, o valutni in varčevanju, sp. A. Gosar) naj končno le še omenim, da sem s posebnim zanimanjem čital: »Misli o versko-kulturnem zblizanju s srbskim narodom«, sp. B. Sedivy (str. 241—247).

Bodi suhoparnega naštevanja dovolj: to pač vsakdo že iz teh vrstic uvidi, da se je uredništvo pošteno trudilo, da zdaj z veselo zavestjo lahko gleda na storjeno delo. V začetku se je zdelo, da bosta urednika morala voz sama vleči in bosta doživela fiasco; toda, če pregledujemo letnik, vidimo razveseljivo dejstvo, kako je krog prijateljev in sodržnikov raste in raste. Vidimo tudi, da uredništvo res ni bilo ozkosrčno in noče enostransko prisegati na kakšno določeno strujo; glavno mu je: resnična pomoč bližnjikom, ne da bi pri tem trpela večna načela Ethosa.

Ko v teh dneh bolj ko kdaj v letu naše srce hrepeni po sreči vseh, po bratstvu vseh ljudi, ker otrok enega Očeta, naredimo »Socialni misli« to veselje: pridružimo se ji kot sodružniki ali vsaj kot zvesti naročniki.

Dr. J. D.

Cerkveni vestnik.

Redni mesečni shod moške in mladeniške Marijine družbe v Križankah bo jutri, v ponedeljek zvečer ob 6. uri. Udeležba strogo obvezna.

Pevski vestnik..

Iz seje artističnega odseka Pevske zveze. Odsek je polnoštevilno zbran sklepal v svoji seji 15. decembra o nagradah za poslane pesmi. Poslalo je 18 skladateljev 32 pesmi. Prvo nagrado (2000 K) je dobila St. Premrlava »V Korotan!«, drugo (1500 K) Emil Adamičeva Domoviul, tretjo (1000 K) E. Hochreiterjeva »Nočni psalm«. Med poslanimi pesmimi je še veliko dobrih in odličnih, pa ker so pretežke, torej ne odgovarjajo pogojem razpisa, zato jih bomo porabili za »Pevca« in dobe posebne nagrade. Če kdo iz med skladateljev zahteva rokopis nazaj, prosimo, naj nam to naznani.

Za art. odsek: M. B. Juk, predsednik.

Za »Pevca«: Dr. Fr. Kimovec, uredn.

Prosveta.

pr Vrtec in Angelček št. 1-2. leta 1923. Vsebinska zanimiva; oprema lepa kot v letu 1922. Dvojna številka na 24 straneh izide vsak drugi mesec. Vrtec s prilogo Angelček stane 10 Din, Angelček sam 3 Din na leto. V sled drage poštnine se tisk ne more pošiljati na ogled. Naroča se pri upravi: Ljubljana, Sv. Petra cesta 80. Naročnino se plača po položnici. Uprava ima še nevezan Vrtec 1916, 1920 in 1922 (po 6 Din); nevezan Angelček 1916, 1921 in 1922 (po 3 Din); vezane izvode prodaja tudi Jugoslovanska knjigarna.

Narodno gledališče.

OPERA.

Nedelja, 31. decembra: GORENJSKI SLAV. CEK. Začetek ob treh popoldne. Izven. Ponedeljek, 1. januarja 1923: PRODANA NEVESTA. Začetek ob pol osmih zvečer. Izven. Torek, 2. januarja: Zaprto. Sreda, 3. januarja: CARMEN. Red B. Četrtek, 4. januarja: SEVILSKI BRIVEC. Red C. Petek, 5. januarja: MEFISTOFELES. Red E. Sobota, 6. januarja: CARMEN. Izven. Nedelja, 7. januarja: MEFISTOFELES. — Izven. Ponedeljek, 8. januarja: Zaprto.

DRAMA.

Nedelja, 31. decembra: Zaprto. Ponedeljek, 1. januarja 1923: PETERCKOVE POSLEDNJE SANJE. Ob treh popoldne. Izven. LILJOM. Ob osmih zvečer. Izven. Torek, 2. januarja: Zaprto. Sreda, 3. januarja: IDIJOT. Začetek ob pol osmih. Red E. Četrtek, 4. januarja: KRALJ NA BETAJNOVI. Red A. Petek, 5. januarja: Zaprto. Sobota, 6. januarja: PETERCKOVE POSLEDNJE SANJE. Ob treh popoldne. Izven. IDIJOT. Ob pol osmih zvečer. Izven. Nedelja, 7. januarja: PETERCKOVE POSLEDNJE SANJE. Ob treh popoldne. Izven. ZIVI MRTVEC. Ob osmih zvečer. Izven. Ponedeljek, 8. januarja: LILJOM. Red B.

Marijonetno gledališče

V LJUBLJANI (Mestni dom)

Nedelja, 31. decembra 1922 ob 15. in 18. uri: »OBUTI MAČEK« in »GASPERČEK — SLIKAR«. Ponedeljek, 1. januarja 1923 ob 15. in 18. uri: »ROZENCVET IN LILJANA« in »ZACARANI DEZNIK«.

Raznoterosti.

r Pravila dostojnosti pri telefoniranju. Znani angleški finančni strokovnjak J. M. Keynes se je nedavno javno pritožil proti zlorabi telefona napram ljudem, ki imajo dovolj posla s svojimi študijami in ne morejo vedno skakati k aparatu, kadar zazvonijo. Na podlagi svojih izkušenj je postavil Keynes sledeča pravila: 1. Brezbizirnost je, če kdo telefonira stvari, ki jih lahko opravi tudi z dopisnico. 2. Tujci naj se ne poslužujejo telefona, ker se tudi ne spodobi brez dovoljenja odpirati hišnih vrat. 3. Nedostojno je povabiti koga telefonično na kako prireditve.

r Zvižaje ljubiteljev alkohola v Ameriki. V San Franciscu se je policija začela zanimati za knjigarno Miekely, ki je imela v izlozbi polno knjig v najlepših ovojih. Tu

je stala med drugim cela vrsta dela pod naslovom »Pomladne pesmi, štiri lastavice«. Policija se je hotela prepričati o duhu, ki veje v pesmih in je posegla v izložbo. Izplačalo se ji je: za vsakim ovojem je stala steklenica žganja ali likerja. Policija se je na to seveda zanimala tudi za druge naprave v knjigarni. Pri tem se je lepo zeleno zastrla omara za knjige izkazala kot žgalni aparat, ki je proizvajal vse mogoče »pesmi«, »romane«, »spomine« več ali manj močnega »duha«. Seveda je moral mož, ki je preskrboval prebivalstvo s tako »duševno hranco«, v zapor.

r Smrtna vožnja v ukradenem avtomobilu. V Geri na Nemškem je bil ponoči izpred nekega hotela ukraden dragocen avtomobil. Vozič so drugo jutro našli razbito na deželni cesti; nedaleč proč pa mrtvo truplo nekega moškega. Tat je v temi zadel v občestno drevo in našel smrt.

Milo vreme v Dalmaciji. Po nenavadnem mrazu in snegu v prvih dneh decembra se je vreme v Dalmaciji zopet tako temeljito izpremenilo, da se ljudje o posebno lepih dnevih kopljejo v morju. — Tudi za ribiče je toplo vreme zelo ugodno, ker jim polni mreže. Na ribjih trgih je vedno dosti rib, ki se prodajajo po 40—60 K kg, male pa po 12—20 K kg.

Ruski aristokratije v kabareti. Grof Mihael Tolstoj, sin slavnega ruskega pisatelja, knez Obolenski in gospa Spiridovičeva žena bivšega poveljnika osebne straže carjeve, so nastopili zadnje dni v kabareti, ki pevi ruskih narodnih pesmi. Predstavo so naslednji dan ponovili v navzočnosti velikega kneza Aleksandra Mihajloviča. Navedeni ruski aristokratije so ob prevratu prišli ob vse imetje in tako so danes primorani, da si služijo kruha po kabaretnih odrih. Grof Tolstoj, ki ima sedmero otrok, je pripomnil nekemu časniškemu poročevalcu: Spoštovanje in čast do mojega očeta mi ne dopušča, da bi se bavil s pisateljevanjem. Ker imam nekaj glasu in igram precej dobro klavir, se živim takole.

Velikanska sveča. Prihodnje dni bo odposlana iz Newyorka velikanska sveča na Laško. Sveča tehtala eno tono in je namenjena cerkvi Matere božje v Pompejih v spomin slavnega pevca Carusa. Dolga je 16 čevljev, v obsegu pa meri 5 čevljev. Na predlog kardinala Vannutellija bo gorela vsako leto le 24 ur in sicer na Vseh svetnikov dan. Ker je izdelana iz kemično čistega voska, bo gorela na čast vsem svetnikom 1800 let. Stala pa je 750 funtov sterlingov.

Prosta vožnja po železnici za brezposelne. Češko železniško ministrstvo je v sporazumu z ministrstvom za socialno skrbstvo dovolilo, da nezaposleni delavci, kateri iščejo dela, ter jih postredovalnica za delo pošlje določenim podjetnikom, dobijo brezplačno vozovnico 3. razreda na osebnih vlakih na račun ministrstva za socialno skrbstvo. Ta ugodnost velja le, ako se brezposelni delavec pelje k podjetniku ter tam nastopi delo, ali pa nazaj, če ga podjetnik ne sprejme in se vrne delavec v svoje bivališče.

Mlinarja

zanesljivega, sprejme

Kolinska tov., Ljubljana.

Kdo vzame deklico,

3 leta staro, popolnoma za svojo? Naslov v upravnistvu lista pod števil. 5668.

Pouk v ljudskošolskih predmetih, ter v nemščini

(tudi začetnikom) daje izprašana učiteljica. — Poizve se v trgovini T. EGER, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 2. 5670

30.000 kron nagrade

dem onemu, kateri mi preskrbi primerno stanovanje

obstoječe iz najmanj treh sob in pritlikami v sredi mesta ali najbližji okolici, naj si bo v stari ali novi hiši, proti zameni z mojimi. Moje stanovanje se nahaja v sredini mesta in obstoja iz dveh sob, predsobe in kuhinje, vodovod in elektr. razsvetljava v stanovanju. Tozadevne ponudbe naj se naslovi na upravalno listo pod šifro »Dobra nagrada 5648«.

Naprodaj je

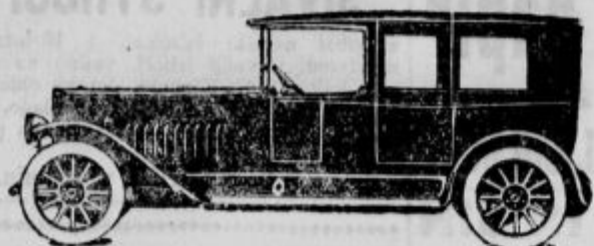
zimska suknja

za večjo osebo, in fino blago za zimsko suknjo. — Ulica na Grad 6, pritl., desno.

Zahtevajte povsod le

Pekate!

Glavna zaloga:
R. BUNC IN DRUG
Celje — Ljubljana — Maribor



LJUBLJANA

Srečno novo leto!

O. ŽUŽEK

Telefon 461

Auto-tvrđka

Telefon 461



SODNA ULICA 11

Imaš bolečine v obrazu? V celom telesu?

Uporabljaj Elza-Fluid!

Potrebuješ dobrodejno in okrepčujoče mazilo?

Uporabljaj Elza-Fluid!

Ali te muči glavobol? — Zobobol? — Trganje?

Uporabljaj Elza-Fluid!

Ali želiš najboljše za negovanje zob kože, glave?

Uporabljaj Elza-Fluid!

Ali si preveč občutljiv glede mrzlega zraka?

Uporabljaj Elza-Fluid!

Ali želiš dobro domače in kozmetično sredstvo?

Uporabljaj Elza-Fluid!

Fellerjev pravi Elza-fluid je mnogo močnejši, izdatnejši in boljše delovanja kakor francosko žganje. Nekoliko kapljic zadostuje, da tudi ti rečeš:

To je najboljše kar sem kedaj okusil!

Zahtevaj Elzafluid v vseh tozadevnih poslovalnicah, vendar pa zahtevaj samo pravi Elza-fluid lekarnarja Feller. Ako naročiš naravnost, stane z ometom in poštino, če se denar pošlje naprej ali po povzetju:

3 dvojn. ali 1 specijaln. stekl.	24 Din
12 " " 4 " "	84 "
24 " " 8 " "	146 "
36 " " 12 " "	208 "

Različno: Elza-obliž zoper kurja očesa 2 Din in 3 Din; Elza-mentolni črtniki 4 Din; Elza-švedske kapljice za želodec 10 Din; Elza-zagorski prsni sok proti kašlju 9 Din; Elza-ribje olje 20 Din; Elza-voda za usta 12 Din; Elza-kolonska voda 15 Din; Elza-sumski miris za sobo 15 Din; Glycerin 4 Din in 15 Din; Lysoi, Lysoform 12 Din; Kineski čaj od 1 Din dalje; originalno Radikum francosko žganje, velika steklenica 13 Din; Elza-mrčesni prašek 7 Din; strup za podgane in miši 7 Din. Za razno se omet in poština računata posebej. Na te cene se računa sedaj 5% doplačila.

Pisma je natančno nasloviti na: EUGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA ONJA, Elzatr 134, Hrvatsko.

Spretno pletilko

izurjeno v vsem delu, sprejemem takoj proti dobri plači. — Ponudbe pod »PLETILKA« na upravo lista.

Srečen zakon

Dobrega, značajnega, inteligentnega moža (akademika ali trgovca), išče 37 letna vdova po akademiku, simpatične zunanjosti, z nekaj premoženja, pohištvo etc., z malima fantičkoma. Resne ponudbe pod »SREČNO LETO 1923/5654« na upravo »Slovenca«. Diskrecija zjamčena.

Srečno novo leto

želita vsem svojim cenjenim odjemalcem in prijateljem

Josip in Rozi Primc
mesar in prekajevalec

Ivan Brunčič & Rebernik

pleskarja in ličarja, LJUBLJANA, Karol Kotnikova ulica,

vsem cenjenim naročnikom, prijateljem in znancem

srečno novo leto!

Srečno novo leto

želi

Grand hotel „UNION“

Kavarna

Restavracija

Vinska klet

Veselo novo leto

želi

IVAN SLOKAN,

mestni zidarski mojster,

Ljubljana, Studentovska ulica št. 7, in se priporoča nadaljnji naklonjenosti.

Srečno in veselo novo leto

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

tvrdka
Alfonz Oblak
Novomesto

Srečno novo leto cenj. odjemalcem, prijateljem, znancem!

Fran Rode

mesar

Dev. Mar. v Polju 1

Srečno in veselo novo leto

želi svojim naročnikom

VIKTOR TRAPEČAR,
zavod za snajenje oken, stanovanj in lokalov

Gradišče štev. 10.

Srečno in veselo novo leto

vsem cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem - želi

Jos. Senica

trgov., Domžale

Srečno in veselo novo leto

želi vsem cenjenim odjemalcem

ter se nadalje priporoča tvrdka

Leopold Bögel & sin

stavbno kloparsko in vodovodno inštalacija

Ljubljana, Gosposvetska cesta 18

OKLIC.

Prostovoljna javna dražba treh lesenih, popolnoma

zaprtih LOP

pripravnih za vsako uporabo, bo na licu mesta pri »Zmajevem mostu« v četrtek, 4. jan., ob 9. dop.

Pozor!

Nedavno vrnili se iz ruskega ujetništva bivši **PEKOVSKI MOJSTER** bivši pekovski mojster iščem dobro idočo **pekarijo v najem**

ali PROSTOR ZA PEKARIJO. Ponudbe sprejema L. KACIN, Vrhnika.

ZOBOTEHNIKA

prvovrstno moč, sprejem. - Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Zobozdravnik 5679«.

Zdravnica

dr. med.

E. Jenko - Groyerjeva

bode redno ordinirala od 2. januarja 1923. Miklošičeva 6/II.

Veletrgovci - Tovarnarji!

Po vsej Sloveniji dobro vpeljan trgovski potnik, ki potuje z motornim kolesom in obišče med večjimi tudi manjše kraje, trge in vasi, vzame z januarjem 1923 proti primerni proviziji vse vrste predmete v razprodajo. Kakor: žganje, vermut, različne likerje, špecerijsko, galanterijsko in razne druge posamezne predmete v razprodajo. 5622

Vajenca

ZA ELEKTROTEHNIČNO OBRT takoj sprejemem. Pogoji, da stanuje v mestu. Ponudbe na upravnishvo »Slovenca« pod: »A. B. 23«. 5659

Z dežele na deželo iščem za neko gostilno starejšo

kuharico,

ki je že dolgo časa služila pri eni hiši. Plača dobra. Ravnoiam sprejemem kot natakario-začetnico mlado DEKLE iz poštene hiše, vajeno šivalnemu stroju. Ponudbe pod: »Dobra služba« štev. 5646 na upravnishvo »Slovenca«.

Sprejme se k večji družini

gospodinja

vsakega hišnega dela vajena, vsestransko zanesljiva, energična, reda vajena, dobra KUCHARICA. - Pismene ponudbe z navedbo spriceval ali dosedanjega opravila pod: »TRAJNOST« na upravnishvo lista.

Služba

cerkvenika in organista

v KOPRIVNICI se odda s 1. majem 1923. Prednost imajo oni, ki so zmogni tajništva. Plača po dogovoru. — Cerkveno predstojništvo. 5698

Pozor!

Kdorkoli da komurkoli na moj račun blago ali denar brez mojega dovoljenja, nisem plačnik. Izlake, dne 30. decembra 1922.

Anton Werbole.

Najlepše

novoletno darilo

»Gospodinjski koledar«

Jugoslov. Matice. Vezan 10 Din. Člani ga dobijo v Matični pisarni, Pred škofijo 21, I. nadstr., za 8 Din

Oton Zupančič:

Ciciban.

Trdo vezan 9 Din.

Gaspari-Košir:

Gor čez izaro.

Zbirka koroških pravljic za mladino. Ilustr. M. Gaspari. Cena 9 Din.

Knjige se dobivajo v MATIČNI KNJIGARNI na Kongresnem trgu, poslojpe Filharmonične družbe.

Meblovano sobo

za 2 osebi, iu opremljeno kuhinjo dam v najem eventualno tudi prodam. Ponudbe na upravo lista pod »NAGRADA« 5662.

Radi stanovanjskih razmer je naprodaj šestmesečni PSICEK

lep, rjav, čistokrvni DAKEL. — Naslov pove upravnishvo »Slovenca« pod št. 5687.

Zajamčeno popravljene

Lokomobile

točno iz skladišč

Zagreb in Ljubljana

Wolf-Lanz

vsake velikosti.

Stabilne in vozeče

lokomobile

Lokomobilni kotli

Enoletno tvorniško

jamstvo

Prvorazredno generalno

popravljene

Popolnoma preizkušene

Kurljive z vsakim

gorivom

Braća Fischer

d. d.

ZAGREB

Pantovčak 5

Vzgojiteljico

k dvema dečkoma v starosti 7 do 8 let, sprejemem. Prednost ima učiteljica, vendar sprejemem tudi vrtnarico. — Ponudbe na Antonijo ČUČEK, Ptuj. 5677

Sprejemem službo

za vsa gospodinjska dela pri star. gospodu ali gospodini ali pri mali pošteni družini. Naslov pri upravi pod št. 5655.

Blagajničarko

izurjeno, sprejemem za večje podjetje. — Pismene ponudbe pod »BLAGAJNICARKA 5657« na upravo lista.

SPRETNOST DEKLE, ki je vajena gostilne in zna nekoliko kuhati in šivati, dobi takoj mesto

kot gospodinja

na majhno gostilno. — Naslov v upravi »Slovenca« pod številko 5658.

Iščem gospodično

k dvema otrokoma (2 in 3 leta). — Ponudbe pod »Vzgojiteljica 5641« na upravo lista.

Večje lesno podjetje v bližini Ljubljane

na Dolenjskem sprejme takoj zanesljivo, poštenega, samskega

prejemalca lesa

ki bo obenem tudi nadzoroval delavce. Plača po dogovoru. Ponudbe je staviti do 15. januarja 1923 pod šifro »Zanesljiv 5633« na upravnishvo »Slovenca«.

Knjigovodjo,

dobro izurjenega, ki je obenem zmogel slov., nemške in ev. tudi laške korespondence, sprejemem takoj. — Naslov pri upravi »Slovenca« pod številko 5627.

Računovodjo in blagajnika,

v vseh rudokopnih obračunavanjih in v vodstvu blagajne popolno izurjenega, s primerno prakso, iščemo za takoj za premoženje RADOBOJ — KRAPINA. — Reflektanti naj pošljejo svoje z prepisi spriceval opremljene prošnje z zahtevo plače na »MIRNA«, ugljeno kopno d. d. Zagreb, Ilica 31, II. nadstr. 5632

Prodajalko in vajenca

za špecerijsko trgovino v mestu sprejemem takoj. — Očerti naj se pošiljajo na upravo »Slovenca« pod »SPECERIJA«.

Sprejemem v boljše trgovsko hišo zvesto in pošteno, prileno

dobro kuharico

ki je sposobna tudi v vseh gospodinjskih delih. — Ponudbe je vpsolati takoj na upravnishvo »Slovenca« pod štev. 5526.

Samostojni krojači,

trezni in zanesljivi, dobro izvečani (tudi z dežele), dobijo za stalno proti kavciji razno konfekcijsko delo na dom. — Vprašati je v Ljubljani, Emonska cesta št. 8, I. nadstr., v pisarni.



Potrži globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in znancem, da je Vsemo-gočni našo iskreno ljubljeno in nepozabno mamo, staro mamo, taččo in leto, gospo

Marijo Merhar, roj. Pakiž

posestnico in trgovko v Dolenji vasi št. 28

po kratki in mučni bolezni, prevideno s sv. zakramenti, v 64. letu starosti, danes ob pol 3. uri popoldne nenadoma poklical k sebi.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v nedeljo dne 31. decembra 1922 ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče v Prigorici.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v tukajšnji farni cerkvi.

Dolenja vas pri Ribnici, dne 29. decembra 1922.

ADOLF, OLGA IN VINKO, otroci. — OLGICA ZUPANČIČ, nečakinja. — IVA MERHAR roj. ULE, snaba. — DR. IVAN ZOBEC, zet. — VLADO, ADA in VLASTA, vnuk in vnukinja.

JUGOSLOVANSKA TISKARNA

V LJUBLJANI

TISKARNA

LITOGRAFIJA

KLIŠARNA

želi svojim cenjenim odjemalcem

SREČNO IN VESELO NOVO LETO

ter se obenem priporoča za vsa v tiskarsko, litografsko in fotokemigrafsko stroko spadajoča dela

Srečno in veselo novo leto
vsem cenj. naročnikom in prijateljem
starbeno podjetje
Ivan Vižintin
Ljubljana, Vodmatski trg 7

Srečno novo leto
vsem cenjenim naročnikom
K. Pučnik
modni atelje za gospode in dame
Ljubljana, Sodna ulica 3

Veselo in srečno novo
leto želi
Ivan Križnar
krovski mojster
Ljubljana, Hrenova ul. 9

Veselo novo leto
vsem cenjenim odjemalcem,
znancem in prijateljem
Anton Srebotnjak
trgovina z drvmi
Ljubljana
Koločvorska ulica št. 31

Veselo, srečno novo
leto 1923
želi
Ivan Gauš
lesni trgovec
Novomesto

Tvrka A. & J. Sotšek v Kamniku
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem, znancem in prijateljem
veselo in srečno novo leto 1923!

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenjenim odjemalcem
Antonija Pibernik
Vrhiški paviljon
na Vodnikovem trgu

Srečno in veselo novo leto
želi
Terezija Marinko, trgovina z
meš. blagom, Ljubljana, Prisojna ul. 7

Srečno in veselo novo leto

želi vsem cenj. prijateljem in znancem po širni Sloveniji

IVAN KRAKER,

Ljubljana, Kolodvorska ul. 41.

Zastopnik Cie. Gle.
Transatlantique
francoska linija

1923

Prav srečno novo leto

želi vsem

cenjenim naročnikom

knjigoveznica

K. G. D.

Mlad trgovec

želi znanja v svrhu ženitve z 19—23 let
staro inteligentno gospodično s primor-
nim premoženjem. Samo resne ponudbe,
če mogoče s sliko, pod »SREČA 5667«
na upravo »Slovenca« do 8. januarja.

Razno perilo

za gospode, dame in deco pri-
poroča tvrdka

A. & E. Skaberne Ljubljana
Mestni trg 10

Družba »Ilirija« Ljubljana, Kralja Petra trg 8

prodaja bukova drva

na drobno in debelo. Žaganje drv.
Dostava na dom. Telefon štev. 220.

Cigaretni papir

»Riz Albin« 100/60 v knjigah, fine ka-
kovosti po 280 K za karton priporoča
O. DOBEIC, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9.

Prodaj 25 do 30 vagonov

franko vagon nakladalne postaje na Do-
lenjskem. — Istotam je naprodaj večja
množina **bukovega oglja.** —
Pismene ponudbe na upravnishvo »Slo-
venca« pod številko 5684.

Naprodaj je vila

nova, enodružinska, z vrtom, v Ljubljani,
obstoječa iz 6 sob, kopalne sobe in ku-
hinje. Stanovanje je kipeu takoj na raz-
polago. — Pismene ponudbe pod »Vila«
št. 5635 na upravo »Slovenca«.

Potrebščine za

maskiranje

šminke, puder, vazelino, nosni
klej, mastiks ter krep za brade,
priporoča

Parfumerija »Strmoli«,
LJUBLJANA, POD TRANČO 1.

Ročni VOZIČEK

na štirih kolesih, z diro, naprodaj v
ROŽNI DOLINI štev. 145. 5685

Iščemo proti dobri odškodnini št. 21 in 23
»Jugoslovana«, 1918.

— Ponudbe na upravo »Slovenca« pod:
»JUGOSLOVAN«.

Meblovana

ali nemebllovana soba

v mestu, S STROGO separatnim vho-
dom se išče. Cena posredniška stvar. Po-
sredovalci dobe nagrado. Ponudbe poštni
predal 112, Ljubljana. 5634

Prostovoljna dražba

razne trgovske oprave, koplj.,
stelaž, vage in čevljev

bo dne 3. januarja 1923 ob 9. uri dop.
GOSPODAR. ZADRUGA ČEVLIARJEV
r. z. z. o. z., Ljubljana, Hrenova ulica 4.

Meblovano mesečno

SOBO

iščeta dva GOSPODA. — Ponudbe na
upravnishvo »Slovenca« pod št. 5672.

KUPIM dobro ohranjen, komplet

motor na sesalni plin

(Sauggasmotor) na leseno oglje, 15—20
HP, v rabljivem stanju. Ponudbe spre-
jema **Anton Sušteršič**, Breznik 2, pošta
Dragatuš pri Črnomlju. 5678

Divjačino

JELENE, SRNE, ZAJCE,
JEREBICE, FAZANE, DIVJE
KOZE, KLJUNAČE ITD.

kupuje vsako množino in plača
po najboljših cenah

E. VAJDA

ČAKOVEC: MEDJIMURJE
Izvoz divjačine in perutnine.

Brzjavlj: VAJDA ČAKOVEC.
Telefon interurban štev. 59.

Arhitekt in mestni stavbenik

Viljem TREO

Ljubljana, Gosposvetska cesta 10.

Telef. inter. št. 103. Ustanov. leta 1850

se priporoča za zgradbe vseh vrst
ter izvršuje načrte in proračune.

Voščeni papir

za vse razmnoževalne aparate

THE REX CO., LJUBLJANA.

IVAN JAX IN SIN

GOSPOSVETSKA C. 2. - LJUBLJANA

Sivaini stroji in stroji za pletenje.

Izborna konstrukcija in elegantna iz-
vršitev iz tovarne v Lincu. Ustanov-
ljena l. 1867. Došlo je ravno kar več-
je število stro-
jev za vsako
obrt. Vezenje
poučuje brez-
plačno. Pisalni
stroji ADLER
Ceniki zastoj
in franko. Ko-
lesa iz prvih to-
varn: Dürkopp,
Styria, Waffel-
rad.



ŠIVALNI STROJI

najboljši nemški fabrikat, z 10 letnim
jamstvom, v večji izbiri, vedno na za-
logi, kakor tudi: Klobuki, gotova obleka,
gamaše in razno manufakturno blago. —
Cene primerno nizke. — Se v ljudno pri-
poročam.

L. REBOLJ v Kranju.

Tovarna

Jos. Reich

Ljubljana, Poljanski nasip 4.

Podružnica: Selenburgova ulica 4.

Berva vsakovrstno blago. :: Ke-
mično čisti obleke. :: Svelolika
ovratnike, zapesnice in sreje.

Podružnice: MARIBOR (Gospoka
ulica 38), NOVO MESTO (Glavni
trg), KOČEVJE štev. 39. ::

Komptoaristka

se sprejme za NOVO MESTO.

Predstaviti se je pri

d. d. CROATIA, Ljubljana, Gosposv. cesta 2.

Naprodaj je

80 PS kompletni parni stroj

8 atm. izdelek Škodawerke, zelo malo rabljen, stoječ enocilind.
z ekspanzijskim parovodom (Expansionsschiebersteuerung), z re-
gulatorjem na glavni osi, zamašnjak (Schwungrad) z jermenico,
transmisijo in 2 jermenicama, parovodi itd., z generatorjem za
krožni tok, 230 voltov, 35 KVA. — Ogleda se lahko v obratu:

Šentjanški premogokop And. Jakl, Rrmelj, Dolenj., post. Šentjanž

Tovarniški objekt

s 600—700 m² pokritih tovarniških prostorov,
po možnosti z električnim pogonom,
se vzame v zakup, oziroma se kupi.

Ponudbe na upravnishvo lista pod »Tovarna 19«.

Jugoslovanski kreditni

zavod v Ljubljani

reg. zadr. z om. zavezo

naznanja svojim vlagateljem, da bo obrestoval s
1. januarjem 1923

hranilne vloge

po 5 1/2 % brez odpovedi

po 6 % proti trimesečni odpovedi

po 6 1/2 % proti šestmesečni odpovedi

v tekočem računu po dogovoru.

Radi opustitve kolarskega obrata razprodamo

večjo množino kolarskega in kovaškega blaga ter
izdelanih in polizdelanih vozov. V zalogi so:

oljnate osi, navadne osi, vzmeti (peresa),
pasno in oglato železo, tapetniško blago,
zapravljenčki, luksuzni vozovi.

Prodaja se vrši vsaki dan v tovarni

Keršič, Ljubljana,

Spodnja Šiška

Spodnja Šiška

Srečno in veselo novo leto 1923

vsem velecejenim odjemalcem, prijateljem in znancem!

Stavbno podjetje JAKOB ACCETTO Ljubljana, Tabor 2. Telefon interurban št. 555 Poštni ček. r. 10.775	LUDOVİK ČERNE juvelir Ljubljana, Wolfova ulica 3	IVAN JAX & SIN Ljubljana, Gosposvetska c. 2	I. MACEK konfekcijska trgovina Ljubljana, Aleksandrova c. 2	I. POGAČNIK trgovina z lesom Ljubljana, Dalmatinova ul. 1	H. SUTTNER ekspurt ur Ljubljana
VRVARNA ADAMIČ Domžale	MARIJA ČERNE nasl. gostilna Ljubljana, Sv. Petra c. 85	JERNEJ JELENIC gostilna pri »Majarončuk« in vinska trgovina Ljubljana	MARTIN MAHKOTA modni salon za gospode Ljubljana-Sp. Šiška	Kavarna Leon LEON in FANI POGAČNIK Ljubljana, Stari trg	ALOJZIJ SINIGOJ trgovina z mesanim blagom Ljubljana, Florjanska ul. 17
»ADRIJA« drogerija, fotomanufaktura, parfumerija Ljubljana, Selenburgova ul. 5	ANGELA ČEŠNOVAR trgovina in gostilna Ljubljana, Kolodvorska ul.	K. JURMAN Specialist-optik Ljubljana, Selenburgova ul.	STANKO MAHOVIČ brivski salon Ljubljana, Pribojna ulica 1	SREČKO POTNIK tovarna sadnih sokov in ekstraktov Ljubljana, Metelkova ul. 13	VIKTOR SOBER trgovina s špecerijskim in mesanim blagom Ljubljana, Vodnikov trg 2
TONČKA BAJT cvetličarna Ljubljana, Selenburgova ul.	Veletrgovina z vinom, žganjem LUDOVİK DEKLEVA Ljubljana-Spodnja Šiška Celovška cesta 76	FRAN in MARIJA JUVAN gostilničar Ljubljana, Sv. Martina c. 26	I. MARCHIOTTI trgovina z usnjem Ljubljana, Sv. Petra cesta 30.	IVAN POŽAR čevljar Ljubljana, Sv. Martina cesta 8	ANTONIJA SRAJER trgovina s čevlji Ljubljana, Gradišče 10
BERNEZ & RAHNE trgovina z mešanim blagom in vinom Moste p. Ljubljani Selo 33	DRAGOTIN DINTER brivski mojster Ljubljana, Hrvatski trg 1	ANTON KANC drogerija, fotomanufaktura Ljubljana, Zidovska ul. 1	ANDREJ MARČAN mesarija Ljubljana, Prešernova ul. 16 in Rimska cesta 21.	ALOJZ PRACEK mehanična delavnica Ljubljana, Sv. Petra cesta 43	PETER STERK modna trgovina Ljubljana, Stari trg 18
JANKO BERNIK trgovina z mešanim blagom Spodnja Šiška	OSVALD DOBEIC veletrgovina Ljubljana, Sv. Jakoba trg 4	F. K. KAISER puškar Ljubljana, Selenburgova ul.	ANTON MARKUN trgovina z usnjem, čevlji in čevljarскими potrebščinami Ljubljana, Kolodvorska ul. 41	ANTON PRESKER krojač in trgovec Ljubljana, Sv. Petra cesta 11	IVAN in ANTONIJA STOR gostilničar in trgovec Ljubljana, Vodmat 16
G. BESEDNIK in Drug industrija protez, tovarna kirurg. instrumentov, ortop. aparator in bandaž Ljubljana, Prešernova ul. 5	T. EGER modna trgovina Ljubljana, Sv. Petra cesta	FRAN in FRANJA KAVCIC gostilna Ljubljana, Privoz (Prule) št. 4	ANTON MENCINGER špecerijska trgovina Ljubljana, Sv. Petra cesta 42.	PRODAJALNA K. T. D. (prej H. Ničman) Ljubljana, Kopitarjeva ulica 2	SCHNEIDER & VEROVSEK trgovina z železnino Ljubljana, Dunajska cesta
VELIČAN BEŠTER Atelje »Helios« Ljubljana, Aleksandrova cesta	ERJAVEC & TURK trgov. z želez. in cementom pri »Zlati lopatic«, Ljubljana, Val- vazorjev trg 7, nasp. Križank	ANTON in ALOJZIJA KEBER mesar Ljubljana, Bohoričeva ul. 4	STEFAN MENCINGER špecerijska in delikatesna trgovina Ljubljana, Sv. Martina c. 10	M. Ph. VINKO PROCHAZKA lekarna pri »Zlatem orlu« Ljubljana, Jurčičev trg	M. TIČAR trgovina papirja in razglednic Ljubljana, Sv. Petra cesta 26 in Selenburgova ulica 1
RUDOLF BISCHOF slaščičarna Rožna dolina št. 233	F. FAJDIGA SIN zaloga pohištva Ljubljana, Sv. Petra c. 17	STANKO KELSIN brivski salon Ljubljana, Kopitarjeva ul. 1	T. MENCINGER špecerijska in delikatesna trgovina Ljubljana, Resljeva cesta	JOSIP REBEK stavb. in umetni ključavničar Ljubljana, Cankarjevo nabr. 9	ANTON in TEREZIJA TONEJC kavarna »Evropa« Ljubljana, Dunajska cesta
TONAŽ BIZILJ gostilna pri »Kolovratarju« Ljubljana, Pred škofijo	IVAN GAJSEK trgovina s papirjem Ljubljana, Sv. Petra cesta	JULIUS KLEMENC mesnica Jager Ljubljana	ANTON MERHAR pletarska delavnica Ljubljana, Sv. Petra cesta 22	M. ROGELJ manufakturna trgovina Ljubljana, Sv. Petra cesta 38	MATIJA TREBAR trgovina s čevlji Ljubljana, Sv. Petra cesta 6
I. BLAS trgovina s čevlji Ljubljana, Pod Tranco št. 1	FRANČISKA GODEC pekarija Ljubljana, Dunajska c. 58	GOSTILNA PRI KMETU Ljubljana, Gosposvetska c. 8	FRANC MIKLIC hotel in restavracija »Južni kolodvor« Ljubljana, Kolodvorska ul. 43	DAVORIN ROVSEK fotograf Ljubljana, Kolodvorska ul. 31	AL. TRINK & BERNIK mizarstvo Ljubljana, Linhartova ulica 3
KAROL BLATNIK čevljarški mojster Ljubljana, Vrhovčeva ul. 3	IVAN GORENC hotel »Soča« Ljubljana, Sv. Petra c. 3	Restavracija, veletrgovina vina IVAN KOČEVAR Ljubljana, Gosposka ul. 3	IVAN MOHORIC krojaški mojster Ljubljana, Sv. Petra cesta 3	ADOLF SATTLER čevljarški mojster Ljubljana, Novi Vodmat 41	UBALD TRNKOCZY lekarnar Ljubljana, Mesini trg
GOSTILNA »PRI BOBENČKU« Ljubljana, Sv. Petra c. 15	IVANA GORŠE restavracija »Novi svet« Ljubljana, Gosposvetska cesta	I. KOSTEVC manufakturna trgovina Ljubljana, Sv. Petra c. 4	EMIL MORE sodavičar Ljubljana, Sv. Martina c. 11	HOTEL »SLON« restavracija, kavarna, kopelj Ljubljana, Dunajska cesta	A. VERBAJS elektroinžir Ljubljana, Gosposvetska c. 13 (Kolizej)
IVAN BOGATAJ konces. elektrotehn. podjetje Ljubljana, Sv. Petra c. 30	ALEKSANDER GÖTZL podobar in pozlatař Ljubljana, Sv. Petra c. 7	RODBINA KOŠENINA mesarija Ljubljana, Kolodvorska ulica	T. NOVOTNY izdelovanje vsakovrstnega peciva, medic, keksov, kandit Ljubljana, Opekarska cesta 26	B. SEVAR trgovina z mešanim blagom Ljubljana, Sv. Jakoba trg 4	JOSIP VIDMAR dežnikar Ljubljana, Pred škofijo 19
BOLAFFIO in SINOVA veletrgovina z vinom, žganjem Spodnja Šiška	FANI GÖTZL trgovina s čevlji Ljubljana, Sv. Jakoba nabr. 1	I. C. KOTAR drogerija, parfumerija, foto- manufaktura Ljubljana, Wolfova ul. 3	ALEKSANDER OBLAT trgovina čevljev Ljubljana, Sv. Petra c. 18 a	BRATA SEVER zaloga pohištva Ljubljana, Gosposvetska cesta	I. WANEC krznar in trgovina s kožuhořino Ljubljana, Sv. Petra cesta 21
IVAN BONAČ knjigovoznica in trgovina papirja Ljubljana	FRANJO GRABJEC fotograf Ljubljana, Miklošičeva cesta	IVAN KREGAR pasar Ljubljana, Zrinjskega c. 3	IVAN OGRIN stavbno podjetje Ljubljana, Gruberjevo nabr. 8	I. SLANOVIC stavbni in umetni ključavničar Ljubljana, Selenburgova ul. 6	FRANJO ZAJC brivec Ljubljana, Dunajska cesta 12
ALOJZIJ in HELENA BRECELNIK mesar Spodnja Šiška 25	GRICAR & MEJAČ konfekcijska trgovina Ljubljana, Selenburgova ul. 8	GOSTILNA PRI »KROFU« Ljubljana, Sv. Petra c. 46	F. GRAZEM & B. JANČAR stavbena in pohištvena pleskarija Ljubljana, Breg 6.	I. SOMNITZ urar in trgovina z zlatnino, srebrnino in urami Ljubljana, Sv. Petra cesta 16	JAKOB ZALAZNIK kavarna in slaščičarna Ljubljana, Stari trg 21
Tvrđka BREZNIK & FRITSCH trgovina z železnino Ljubljana	TINCA GROŠEL trgovina z delikatesami in zajtrkovalnica Ljubljana, Poljska cesta	IVAN KUNOVAR zaloga klobukov, srajc, kravat i dr. modn. blaga, telov. potreb. Ljubljana, Stari trg 10	MATEJ OREHEK trgovec Ljubljana, Kolodvorska ul. 26	ANTON STACUL trgovina delikates Ljubljana, Selenburgova ulica	MAKS ZALOKER tovarna drož in spirita Ljubljana
IVAN BUZZOLINI trgovina z delikatesami Ljubljana, Lingarjeva ulica	F. HEUFFEL nasl. ŽUNIČ tovarna peči Vič - Glince p. Ljubljani	Jadransko kem. tov. IVAN LAPAJNE Ljubljana - Moste	KATI OVSEC-DRŽAJ trgovina z vinom, žganjem in mešanim blagom Ljubljana, Florjanska ul. 25	JULIJANA STOR čevljarica Ljubljana, Prešernova ul. 5	IVAN ZAMLJEN čevljar Ljubljana, Gradišče 1
M. CASERMAN krojaški mojster Ljubljana, Sv. Martina c. 9	FRANC HITTI trgovina s poljedelskimi stroji Ljubljana, Sv. Martina cesta	IVANA LAUTER gostilna »Cinkole« Ljubljana, Kopitarjeva ul. 4	GABRIJEL PICCOLI lekarnar, papežev dvorni založnik Ljubljana, Dunajska cesta	FANI in IVAN STRITAR kavarna »Stritar« Ljubljana, Radeckega cesta 1	EMERIK ZELINKA veletrgovina žganja Ljubljana-Siška
Specialna trgovina za mlinske potrebščine ČADEŽ & BRUAR Ljubljana, Kolodvorska ul. 35	PETER HUDOBIVNIK krojač Sp. Šiška 22	LEŠKOVIC & MEDEN špecerijska trgovina Ljubljana, Jurčičev trg	PETER PIRC pekarija Ljubljana, Sv. Petra cesta 9	STUCHLY-MASCHKE modni salon Ljubljana, Zidovska ulica 3	ALOJZIJ ZORMAN trgovina z moko in deželnimi pridelki Ljubljana, Stari trg 32
FANI in KAROL ČENCIC gostilna Ljubljana, Sv. Petra nasip 71	MARIJA IZLAKAR kavarna »Merkur« Ljubljana, Zidovska steza	LEKARNA »LEUSTEK« Ljubljana, Resljeva cesta št. 1	JOSIPINA PODKOV in sinko JOSIP mesar Ljubljana, Sv. Petra cesta 9	Modna krojačnica I. SUSNIK Ljubljana, Sv. Petra cesta 16	IGN. ZARGI »pri nizki ceni«, modna trgovina Ljubljana, Sv. Petra cesta 3

ANTON ČEBULJ
trgovec z deželnimi pridelki
Jesenice na Gorenjskem

IVAN KOSAK
gostilničar in posestnik
Novomesto

IVAN OGRIN
vinska veletrgovina
Laverca p. Ljubljani

Anončni in reklamni zavod
»APOLO«
R. GOLEBIOWSKI & CO.
Ljubljana, Stari trg 19/II.

IVAN FERLIČ
mesar
Novomesto

IVAN JAKIN
pekarna
Ljubljana, Dunajska cesta 9

ODON KOUTNY
orodje in tehn. potrebščine
Ljubljana, Kolodvor. ul. 28

FRANC PELKO
krojač
Novomesto

SOSTERIC, PETAN & ERKER
trgovina z železnino
Ljubljana, Resljeva c. 20

IVAN VOVK
pek
Novomesto

I. FON
trgovina s specerijskim in
delikatesnim blagom
Ljubljana, Stari trg 6

FRANC JAKSE
restavracija in gostilna
Novomesto

JOZEF KRAVCAR
mesar
Novomesto

JOSIP PRETNAR
pekarna
Spodnja Siska

JOSIP VILAR
pekarna
Spodnja Siska

LUDVIK ZELEDNIK
spec. mehan. delavnica
Ljubljana 7, Sp. Siska

ILIJA GOLEŠ
manufakturna in galanter.
trgovina, pekarija
Novomesto

FRAN KOROŠEC
strokovni urar
Ljubljana, Florijanska ul. 31

A. LENČEK
stavbeno in galanterijsko
kleparstvo
Ljubljana, Sv. Petra c. 19

FRAN SMOLE
stavbeno in umetno
ključavničarstvo
Spod. Siska, Planin. c. 167

MIHAEL VINTAR
trgovina s specerijo in
delikatesami
Novomesto

ZALTA in ŽILIC
trgovina železnine
Ljubljana, Dunajska c. 11

**Srečno
in
veselo
novo
leto
1923**
*

Ivan Arbi
pekarija, Ljubljana
Zvezdarska ul. 4

Kajo Delic
draguljar-zlatař
Ljubljana, Hilserjeva 4

Franc Iglic, krojaški
atelje Ljubljana
Kolodvorska ulica 28

A. Kassig, knarnica
in izdelovanje čepic
Ljubljana, Zidovska
ulica 7

Josip Maček
gostilničar, Ljubljana
Krojaška ulica 8

Ivan Pengov
podobar, Ljubljana
Kolodvorska ul. 20

Ciril Sitar
graver, Ljubljana
Sv. Petra c. 13

Stefan Špoljar
pekarna, Ljubljana
Poljanska cesta 41

Ignac in Helena Banko
gostilna, Ljubljana
Sv. Martina cesta 3

Andrej Dolinar
pekarna, Ljubljana
Božna dolina 244

Minka Inkret
gostilničarka, Ljubljana
Karunova ulica 10

I. Korenčan, trgovina
z galanter. blagom in
pleteninami, Ljubljana
Mestni trg 20

Franc Markič
pekarija, Ljubljana
Cerkvena ulica 19

Franc Pirš, kolarski
mojster, Ljubljana
Trnovska ul. 25

Ivan Srebot
čevljarški mojster
Ljubljana,
Ravnikarjeva ul. 15.

Karel Vidmar
pekarna, Ljubljana
Rimska cesta 5

Miroslav Bivic
knjigovoznica in karto-
naža, Ljubljana
Sv. Petra cesta 29

Antonija Drobina
pekarna
Ljubljana, Glince 101

Kavarna »Jadranc«
Ljubljana
Turjaški trg 6

Anton in Josipina Krapš
kavarna, Ljubljana
Škofja ulica 12

Ivan Marzidovšek
pekarna
Ljubljana, Glince 78

I. Pogačnik
foto-atelje, Ljubljana
Aleksandrova c. 3

Josip Starič
pekarna, Ljubljana
Florijanska ul. 25

Marija Volk-Košmerl
I. jugoslov. tvornica
drož, Ljubljana

Peter Bizjak
strojno mizarstvo
Spodnja Siska

Josipina Erzen
slasličarna, Ljubljana
Kongresni trg 9

Franc Jenko, pleskar
in ličar, Ljubljana-
Siska, Celovška c. 89

Franc Kune
fotografski atelje
Ljubljana, Wolfova 6

Ivana Miklavcic
gostilna pri »Mostičku«
Pol v Rožno dolino 14

Priston & Bricelj
spec. artistski atelje za
črkoslikarstvo
Ljubljana, »Hotel Malič«

Franc Setine, trgovina
z mešanim blagom
Ljubljana, Selo 29

Ivan Vreček, trgovina
z mešanim blagom in
moko, Ljubljana
Karunova ul. 7

Trifika
Blaz-Hribar-Zlatič
Ljubljana, Dunajska
cesta 12

Alojz Fuchs
juvelir, Ljubljana
Selenburgova ulica 6

Marija Kahné
gostilna »Mali Triglav«
Sp. Siska

Ivan Lavrič
trgovina
Cerknica, Notr.

Franc Pajk
knjigovez, Ljubljana
Cankarjevo nabr. 25

Ivan Ravnihar
urar, trgovec z zlatnino
in srebrnino, Ljubljana
Sv. Petra c. 44

Edvard Škopek
urar, Ljubljana
Mestni trg 8

Matija Zalar
pekarna
Ljubljana, Stari trg 3

F. Čuden
trgovina ur in zlatnine
Ljubljana, Prešernova 1

Humar & Stritih
slasličarna, Ljubljana
Pred škofijo

Bogoslav Kalas
slasličarna
Ljubljana, Zidovska ul.

Franc Lavčar
mesar, Ljubljana
Sv. Petra cesta 89

K. Pečenko, trgovina
z usnjem, Ljubljana
Sv. Petra cesta 13

F. & E. Remžar
slikarstvo in pleskarstvo
Ljubljana, Kolodvorska
ul. 18, Čopova ul. 10

Restavracija pri »Rožic«
Amalija Smid
Ljubljana

Franc Zivec
gostilna, Ljubljana
Rimska cesta 17

Srečno in veselo novo leto želi **GJURO PIHLER** kavarna »EVROPA«
v Plaju

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenjenim odjemalcem tvrdka
Stele & Pielick
trgovina sadja
Ljubljana, Pogačarjev trg

Vsem cenjenim odjemalcem
srečno novo leto!
J. Janežič
vrtinar, Mengeš 132.

Podporno društvo slepih
v Ljubljani, Wolfova ulica 12

se iskreno zahvaljuje vsem p. n. da
rovalcem leta 1922, ki so se spom-
nili izmed bednih najbednejših, to
je slepih, ter želi vsem

srečno in veselo novo leto
in prosi nadaljnje naklonjenosti.

Za odbor:
G. F. Juršek, predsednik.

Lovro Pičman
kleparski mojster in vodovodni
inštalater
Ljubljana, Streliška ulica 29
vsem cenjenim naročnikom
srečno novo leto.

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenjenim naročnikom
in prijateljem
RUDOLF MOHAR
tapetnik
Gospodarska c. 6, Martinova c. 10

SREČNO NOVO
LETO želi
prva dunajska higijenična
pralnica in svetilniškalnica
PIRŠ & ŠIMENG
LJUBLJANA
KOLODVORSKA ULICA 8

Veselo, srečno
novo leto 1923
želi vsem svojim odjemalcem
Matko Pungartar
trgovina - Višnja gora

TVRDKA
JOSIP PETELINC
LJUBLJANA, SV. PETRA NASIP 7
želi vsem svojim cenjenim
odjemalcem in prijateljem
SREČNO IN VESELO NOVO LETO

SREČNO IN VESELO NOVO LETO

ŽELI TVRDKA

KALMUS & OGORELEC
TOVARNA GLINASTIH PEČI IN ŠTEDILNIKOV

LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 14

Za novo leto
priporoča
tvrdka Ivan Bonač
trgovina s papirjem,

vse pisarniške potrebščine, blagajniške knjige, glavne knjige, salda-
konti, štrance, ameriške jurnale, kontrolorente, pisarniški in
strojepisni papir, pivni papir, pivne vage,

registratorje, vložne mape,

kovrte vseh velikosti, kopirne knjige, prepisne knjige, Indigo in
Karbonpapir,

šapirografrole, hektografične listke,
črnilo najboljših tu- in inozemskih
tvrdk.

Sprejme se v tisk vse tiskovine in knjižice.

Srečno, blagoslovljeno
novo leto 1923
želita svojim cenj. gostom in prijateljem
Rozalija in Josip Cotič, gostilna
Ljubljana, Sv. Martina cesta

Ljubljana,
Kongresni trg 3.



Beograd,
Sremska ulica 9.

oskrbuje

inseriranje, plakatiranje in vso
drugo reklamo

v tu- in inozemstvu

po originalnih tarifnih cenah

časopisnih uprav in založništva.

Proračuni in strokovni nasveti brezplačno.

Srečno novo leto

želi

FANI SCHIAVA

gostilna pri „Starem Tišlerju“
v Kolodvorski ulici.

Srečno novo leto 1923

želi

vsem svojim naročnikom in odjemalcem
zahvaljujoč se za dosedanje zaupanje ter
se za nadaljna naročila najtopleje priporoča

Josip Prešeren

čevljarstvo

Šiška Ljubljana, Celovška cesta 82.

Ivan in Franciška Janež

mesarija, Ljubljana, Šolski drevoed

želi vsem cenjenim odjemalcem,
znancem in prijateljem

srečno in veselo novo leto.

Srečno novo leto

želi

Anton Kušan

irgovina z mešanim blagom,
Ljubljana, Karlovska ces. 34.

Veselo in srečno novo leto

želi

Delniška družba pivovarne Union

Ljubljana, Spodnja Šiška.

Veselo novo leto

želi

Luka Rhačič

strojno mizarstvo

Ljubljana, Hrenova ul. 8.

Fr. P. Staré

slikarstvo, Ljubljana, Florijanska ulica šte. 16.

Vsem cenjenim naročnikom
srečno novo leto!

Veselo novo leto

želi

Josip Jug

pleskar in ličar za stabe in
pohištvu

Ljubljana, Rimska cesta 16.

Vsem cenjenim odjemalcem, znancem in
prijateljem želim

srečno in veselo novo leto.

J. MENART, trgovec, DOMŽALE.

Srečno
novo
leto
1923!

„Jadran“

izvozna in uvozna
družba z o. z.

v Ljubljani

Dunajska cesta 9

Telefon interurban 115

Anton Müller, star.

veletrgovina v vinom

Domžale

želi vsem cenjenim odjemalcem

veselo novo leto!

Svečarna

I. Kopač & Co.
Ljubljana

želi vsem cenjenim
odjemalcem in pre-
častitim cerkvenim
oskrbništvom prav

**srečno
novo leto!**

Veselo novo leto

želi

Fr. P. Zajec

optik in urar, irgovina
z zlatino in srebrnino
Ljubljana, Stari trg št. 9.

Srečno novo leto

želi

Franc Bar

pisalni stroji

Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 5.
Telefon šte. 407.

Srečno in veselo novo leto

želi **LEPOLD ŠEGA**, jermenar

Ljubljana, Poljanska cesta št. 18

Veselo in srečno novo leto 1923

želi vsem cenjenim odjemalcem

Leo Štrukelj, pekarija, Ljubljana, Poljanska cesta

Spedicija in carinsko posredništvo

Lud. Ševar vd. v Rakeku

želi vsem svojim cenjenim klijentom

srečno, veselo novo leto 1923!

1923

1923

Veselo novo leto

želi vsem velenjenim gostom, prijateljem
in znancem

Josipina in Peter Košak

restavracija „Zvezda“

Ljubljana, Krekov trg.

Franc Ravnikar.

mesni tesarski mojster, Ljubljana, Linhartova ulica. želi
vsem svojim velenjenim naročnikom ter prijateljem in
znancem

obilo sreče v novem letu 1923.

Srečno novo leto

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem ter vsem prijateljem
in znancem

FRANC DOLINAR, pekarija, Pred škofijo 11

SREČNO NOVO LETO

želi vsem cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem
ter se priporoča za nadaljna naročila

ANTON BOKAL, pokladalec parketov
Ljubljana, Slomškova ulica

Srečno novo leto

vsem cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem želi tvrdka

Mihael Omahen - Višnjagora

Srečno in veselo novo leto

želim vsem cenj. gostom in obiskovalcem

HOTELO GLOVD

Ljubljana, Sv. Petra c. 7

MARIJA LAUSES, lastnica hotela Gloyd

Srečno in veselo novo leto

želi vsem cenjenim gostom

JERNEJ in FANKA ČERNE, hotel „ŠTRUKELJ“

Ljubljana, Kolodvorska ulica

Veselo in srečno novo leto 1923

želi

A. ROJINA & KOMP.

stavbeno in umetno mizarstvo, tovarna

LJUBLJANA

Slomškova ulica 16 Kolodvorska ulica 8

Veselo, srečno novo leto 1923

konfekt. tovarna

FRAN DERENDA & CIE.

Ljubljana

želi svojim cenjenim odjemalcem

Emonska c. 8

Erjavčeva c. 2

Srečno in veselo NOVO LETO

želi vsem cenjenim odjemalcem tvrdka

I. SANDRIN,

irgovina z usnjem na debelo,

Ljubljana, Mestni trg št. 6.

Veselo in srečno novo leto 1923

želi **M. Dolničar**

restavratel na glavnem kolodvoru v Ljubljani

Srečno in veselo novo leto

želi vsem svojim članom in odjemalcem

Gospodarska zveza

SREČNO NOVO LETO 1923

želi vsem svojim gostom

Ljubljana **Kavarna Central** Sv. Petra nasip

Srečno in veselo novo leto

želi vsem svojim cenjenim naročnikom
ter se zahvaljuje za njih zaupanje in
naklonjenost. — Naročila za vsa stav-
bena dela sprejema na Sv. Petra ce-
sti 23 in v Linhartovi ulici šte. 9. —

Stavbeno podjetje Andr. Černe Ljubljana

VESELO IN SREČNO NOVO LETO

želi vsem cenjenim odjemalcem tvrdka

LOŽAR & BIZJAK

LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA

Veselo in srečno novo leto 1923

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

Jakob Kavčič, nasl. **Jean Schrey-a**

parna pekarna, Ljubljana, Gradišče 5

Obilo uspeha v novem letu želi vsem svojim poslovnim prijateljem in abonentom

J. ZORMAN-ovo anončno in reklamno podjetje

(Izdaja jugoslovanskih stenskih načrtov)

Telefon 231

LJUBLJANA, Oledališka ulica šte. 2

Telefon 231

F. Dolenc, Kranj
in podružnice, Bied, Kranj,
Goriče, Senčur
veselo novo leto
vsem cenjenim odjemalcem.

Srečno novo leto 1923
želi svojim odjemalcem in prijateljem
Franc Cerar
tovarna slavnikov in klobukov v Stobu
pošta Domžale.

Srečno novo leto

želi

Jakob Terček
pekarija
Ljubljana, Breg.

Srečno novo leto

želita

IVAN in FRIDA TRIPLAT
gostilničar pri Starem Tišlerju,
Ljubljana, Kolodvorska ul.

VESELO NOVO LETO želi

tvrdka KHAM
delikatesna trgovina
Ljubljana, Miklošičeva cesta.

M. Ph. Anton Ustar

tekmar pri Sv. Petru želi vsem cenj.
odjemalcem, prijateljem in znancem

veselo novo leto

Srečno novo leto

želi vsem svojim cenjenim naročnikom

Albina Bogataj-Sitar

izdelovalnica perila
Ljubljana, Židovska ulica 1/II.

Elektrotehniška
podjetje **Štebi & Tuječ** Ljubljana
Bestjeva cesta

se priporoča za nadalnje zaupanje in želi
vsem cenj. odjemalcem ter prijateljem

srečno novo leto.

Srečno novo leto

želi

Franja Flegar
gostilničarka
Ljubljana, Zaloška cesta.

Srečno in veselo novo leto

želi vsem svojim cenj. odjemalcem

Ivan Pakiž

trgovina z urami zlatino in srebrno
Ljubljana, Stari trg št. 20.

Srečno in veselo novo leto

želi svojim cenjenim odjemalcem

Kati Beguš

trgovina z mešanimi blagom
Ljubljana, Radečkova cesta 2.

Srečno novo leto

želita vsem cenj. odjemalcem

L. M. ECKER sinova

umetno kleparstvo in vodov. in-
stalacija, Ljubljana, Dunajska c.

Kavarna Evropa in Kolodvorska

restavracija Zidanmost

ANTON in TEREZIJA TOHEJC

vsem cenj. gostom in prijateljem

srečno novo leto!

Srečno novo leto!

VEKOSLAV DOLNIČAR

Hotel Tivoli

SREČNO IN USPEŠNO NOVO
LETO vsem cenjen. odjemalcem
želi

Leop. Florjančič

mesar

Moste (občinska stojnica).

Veselo in srečno NOVO LETO

želita

Franc in Margareta**Scagnelli**

gostilna

Ljubljana, Metelkova ulica 19.

Veselo novo leto

želi

Vojnovič & Gomp.

elektrotehnični zavod

Ljubljana, Dunajska cesta

Veselo in srečno novo leto

želi

FRANC PARKELJ

plakatiiranje, čiščenje parketov, sta-
novanj in oken
LJUBLJANA, Solenburska ul. 6

Tvrdka

F. & I. Goričar „PRI IVANKI“

Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 29

želi

veselo in srečno novo leto 1923.

Vsem cenjenim odjemalcem

srečno in veselo novo leto

tvrdka

Janko Popovič

Ljubljana, Cesta v Mostni log št. 15.

VESELO, SREČNO NOVO LETO

želita cenj. odjemalcem

Ferenc in Fuchs

stavbna in galanterijska kleparja

LJUBLJANA, MIRJE 2.

Zupančič Ivan

izdelovatelj metel, Ljubljana, Karlovska c. 6

vošči vsem svojim cenje-
nim odjemalcem

srečno, veselo novo leto!

VESELO IN SREČNO NOVO LETO želim svojim cenje-
nim naročnikom in prijateljem**Tone Malgaj**

stavbni in pohišt. pleskar in ličar,

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica šte. 6.

Srečno in veselo novo leto!

trgovina z usnjem

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 71

L. CERKMAN ml.

Srečno novo leto!

Kino „TIVOLI“

Ljubljana, Pod Turnom šte. 8

Vsem cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem

želi srečno in veselo novo leto

parfumerija Štrmoli, Ljubljana

Pod Trančo šte. 1.

Srečno in veselo novo leto vošči svojim cenjenim
odjemalcem in se za nadaljna naročila priporoča**Jos. Andlovic**

mizarstvo: Kolezijska ulica (Trnovo),

zaloga pohištva: Komenskega ulica šte. 28.

VESELO IN SREČNO NOVO LETO 1923

želi vsem velenjenim gostom, prijateljem in znancem

Restavracija Južni kolodvor, Zagreb**Zofija vd. Krvarič.**Srečno,
uspešno**1923**

novo leto

vsem velenjenim
odjemalcem

Veselo novo leto 1923

želi

Kolinska tovarna

kavnih primesi

Ljubljana.

Srečno novo leto

želi

Teodor Korn

klepar

Ljubljana, Poljanska cesta 8.

Srečno novo leto vsem
cenj. naročnikomCarinsko-posredniški
in spedičjski biro**GROM**Ljubljana
Kolodvorska ulica 41

Srečno novo leto

želi

Prva kranjska vrvarna

Ivan N. Adamič

Centrala: Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31.

podružnici: Maribor, Veitinska cesta 20.

Kernik, Šutna šte. 4.

Veselo novo leto 1923!

Franc Szantner,

Ljubljana.

Vsem velen. gostom,
prijateljem, znancem
srečno novo leto!**Ivo Friedl**

Hotel Meran

MARIBOR

Aleksandrova cesta.

VESELO
NOVO
LETO!!**R. Willmann**strojnogradbena delavnica
LJUBLJANA

Slomškova ulica šte. 3.

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1923

želi vsem svojim cenjenim gostom, prijate-
ljem in znancem**Aleš Zalaznik**

restavracija pri »SLON-u« v Ljubljani

Nadvse srečno NOVO LETO želi svojim cenjenim
gostom, prijateljem in znancem**gostilna „pri Tičku“, Vinko Magister**

Ljubljana, Strmi pot 8, na hribčku.

Srečno NOVO LETO želi

in se priporoča:

A. Sušnik, trgovina z železnino

Ljubljana, Zaloška cesta.

Srečno novo leto 1923!

IVAN DOGAN

Zaloga pohištva - Dunajska cesta 17

„MERAKL“vošči vsem svojim cenjenim odjemalcem
veselo in srečno novo leto!**MEDIC, RAKOVC & ZANKL**

družba z o. z., LJUBLJANA.

Tvrdka

R. Bunc & drug

Celje Ljubljana Maribor

Sporočamo gg. trgovcem, da se je ustanovila v interesni skupnosti z našo francosko-jugoslovensko trgovsko družbo nova tvrdka

J. LAVRIČ & Cie, trgovska družba z o. z., MARIBOR

Krekova ulica štev. 14, ki se bo bavila samostojno ali v zvezi z našo družbo z vsemi mednarodnimi trgovskimi posli.

J. LAVRIČ & Cie, S. a r. l. STRASSBOURG 1, rue de la pierre large.

Popolnoma varno naložite svoj denar v VZAJEMNI POSOJILNICI V LJUBLJANI

r. z. z o. z. — sedaj poleg nunske cerkve,

1. 1923 v svoji lastni palači ob Miklošičevi cesti poleg hotela „UNION“.

Hranilne vloge se **5 1/2 %** brez odbitka rentnega in obrestujejo po **5 1/2 %** invalidskega davka.

Vloge v tekočem računu se obrestujejo po **5 %**.

Hranilne vloge vezane na dobo pol leta po **6 %**.

Specialiteta: Poročne opreme.

Opreme za novorojenčka.

Perilo za dame in gospode

prilpote in najfinejše kakovosti izdeluje najceneje

tvornica M. Aléšovec,
Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 1.

Raznovrstno perilo vedno v zalogi. — Prilpčno za novoletna darila.

Cesalni salon za dame O. Fettich-Frankheim

Ljubljana, Kongresni trg 19.
Elektr. masaža lic — Manikura
Barvanje z L'Oreal Henne
Izvršujejo se vsa lajna dela.
Parfumerija.

VELIKA ZALOGA
klobukov in slamnikov
se dobi pri

Franc Cerar

tovarnar v Slobu, pošta Domžale.
Prevzemajo se tudi stari
klobuki in slamniki v popravilo pri KOVACEVIČ
i TRSAN v LJUBLJANI,
Prešernova ulica štev. 5.
Sprejemanje v sredo.
Zaloga v Celju, Gosposka ulica 4.

Objava.

Mestna hranilnica ljubljanska naznanja, da vsled dovoljenja nadzorstvene oblasti sprejema poleg hranilnih vlog na knjižice, katere od 1. januarja 1923 dalje obrestuje po čistih

5 %

tudi vloge v tekočem računu,

ki jih obrestuje proti odpovedi tudi višje. Kakor za vloge na hranilne knjižice, jamči tudi za vloge v tekočem računu mesto Ljubljana z vsem svojim premoženjem in vso davčno močjo.

Stanje hranilnih vlog 320 milijonov kron.

Mestna hranilnica ljubljanska
Prešernova ulica štev. 3.

Stavbeno in portalno mizarstvo

Jožef Šenica, Ljubljana,
Dunajska cesta, Za Bežigradom 6,
se priporoča za vsa v to stroko
spadajoča dela.

Salama

prve vrste
novo blago

popolno zrela

dobiva se
povsod

1. hrv. tvornica salame,
suhega mesa in masti

M. Gavrilović
sinovi d. d.
Petrinja.



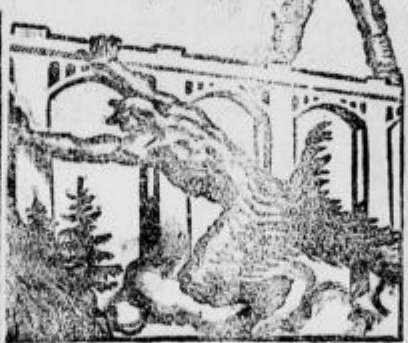
Naprodaj lepo posestvo

eno uro od Celja v okolici Vojnika v
Arclinu štev. 51, na ravni blizu hiralnice.
Posestvo obstoji iz hiše, hleva in
marofa, ima vrt, njive in travnike, v bližini
tudi hosto. Vse zemlje skupaj je
okoli šest oralov in pol. Zemlja je rodovitna.
Ceni se na 320.000 K. Več pove
lastnik IVAN FURLANI, Arclin štev. 51,
p. Vojnik. 5619

Dr. ing. MIROSLAV KASAL
Oblasoveno poverjeni stavbni in inženirski strokovnjak
LJUBLJANA, Gosposka ulica 13.

Stavbeno podjetje in
tehniška pisarna za
betonske, železobetonske in vodne
zgradbe, arhitekturo
ter vsakovrstne visoke
stavbe.

(Izvršitev) - Projektiranje



Automobili

Kolesa

Pnevmatike

PREDNAZNANILO.

TVRDKA

J. GOREC

OTVORI

v februarju poleg svojih dosedanjih prostorov

**nove prodajne prostore
v palači Ljubljanske kreditne banke**

Motocikli

Delni in oprema

Garaža

Slovenska banka

CENTRALA

v Ljubljani v lastni palači, Stritarjeva ulica štev. 9.

Podružnice:

Novi Sad, Dolnja Lendava, Lutomer, Maribor, ekspozitura: Vrhnika.

Pisčuje najvišje obresti na vložne knjižice in na vloge na tekočih računih.

BELEŽNA GLAVNICA: K 30.000.000—

REZERVNI ZAKLAD NAD K 6.000.000—

Se priporoča za izvršitev vseh
bančnih poslov pod najkvalitetnejšimi pogoji.



Iščemo:

delovodjo

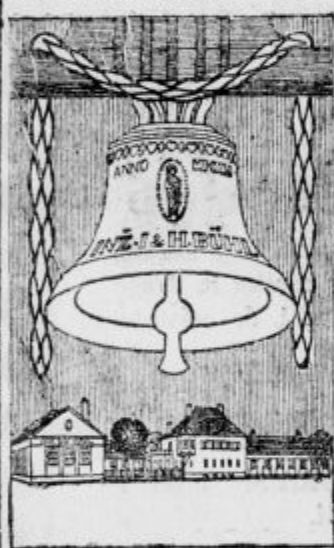
nad 30 let starosti, izvežbanega v vseh kovinskih strokah, in pri parnih strojih stabilnih ter lokomotivah, sesalkah in šahtnih napravah

Ponudbe s spričevali in natančnimi zahtevami na:
Premogokop And. Jakil, Krmelj, Dolenjske.

elektromonterja

s pristno večlet. prakso za vse elektrotehnične struje pri krožnem toku nizke in visoke napetosti. Starost 30 do 50 let. Nastop event. takoj.

Inserirajte v „Slovencu“!



Na mariborski obrtni razstavi l. 1922 odlikovana z zlato kolajno (osnovana od Joh. DENZEL okoli l. 1800) — je:

Livarna zvonov in kovin Maribor

inž. J. & H. BANI

Različna sestava glasov vsake velikosti. Mogočen, lep in čist glas! Jamči se za muzikalno vjemanje novih zvonov z ostalimi starimi zvonovi. Največji v Jugosl. dosedaj vlti zvon z 2700 kg za ž. cerkev v Konjicah. Mnogo priznanj. Nizke cene. Jamstvo!

Na zahtevo proračun in vsako nadaljnje pojasnilo brezplačno.
Nova zgradba v Mariboru, Motherjeva ulica, z najmodern. pripravi in pečni z novimi sistemi, laboratorij za drobnovid (mikroskopi) in kem. razkrojevanje kovin.

OBJAVA.

Hranilnica kmečkih občin v Ljubljani.

naznanja svojim vlagateljem, da obrestuje hranilne vloge od 1. januarja 1923 dalje

po 5 %

Od 1. januarja 1923 vodimo vse račune in knjige vsled določbe ministerstva za trgovino in industrijo v

dinarski veljavi

v kateri naj izvolijo stranke izključno dajati svoje naloge in naročila.

RAVNATELJSTVO.

Parna žaga Fran Ravnikar

mestni tesarski mojster

Ljubljana, Linhartova ulica št. 25

kupuje po najvišjih dnevnih cenah razne vrste okrogli les, kakor tudi cele gozdne parcele.

Redna zveza
iz Bremena preko Southampton, Cherbourga v New York
potom prekrasnih ameriških vladnih parobrodov United States Lines.

PRIHODNI ODHODI:
Amerika 2. jan. 7. febr.
President Roosevelt 6. jan. 14. febr.
President Harding 17. jan. 25. febr.
George Washington 21. febr. 19. marec.

Zahtevajte prospekte in plovine listine šte. 143.

UNITED STATES LINES

BELGRAD, Travnika ulica 1,
in vse večje potne pisarne.

!!! AUTO !!!

BENCIN PNEUMATIKA
OLJE VSA POPRAVILA
MAST IN VOZNIJE

Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi

JUGO-AUTO d. z. o. z. v Ljubljani.

Železniške prage hrastove

v vseh dimenzijah kupi
tvrdka Tavčar & Svetina
Ljubljana, Gospodarska c. št. 6

kupimo z dokazom legitimacije stara, tudi pokvarjena

DVOKOLESN,

motorje, šiv. in razne stroje.
JATJEL, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Klavirje

pianine, harmonije, (tudi igrane) na obroke in posodo. — Največja izbira v Jugoslaviji. Velikanska zaloga vseh glash. instrumentov, strun in muzikalij na debelo in drobno. — Alton Breznik, b. uč. Glasb. Mat., Ljubljana, Kongresni trg 15

NEVESTE!

Zaloga pohištva - lastna tapetniška delavnica!

Od navadne do najfineje opreme. - - Cene dnevne.

Brata Sever, Ljubljana
Gospodarska cesta šte. 13 (KOLIZEJ).

Potniki v Ameriko pozor!

United American Lines Inc.

prevaža potnike z najnovejšimi brzoparniki preko:
Hamburga—Southampton in Cherbourga v New-York.
Vozne liste ter vsa potrebna pojasnila izdaja:

Simon Kmetec

zastopnik za Slovenijo

Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 26.

Transformator

elektrotehnična tovarna d. z. o. z Ljubljana, Dunajska cesta 75, izdeluje in popravlja transformatorje za vsakovrstne napetosti in toke. — Zaloga motorjev, Bergmanovih cevi in vseh elektrotehničnih potrebščin. — Oprema elektrotehničnih central. — Instalacije

SLAVENSKA BANKA d. d.

Podružnica
LJUBLJANA

preje Jugoslovanska Union-banka

ZAGREB

BEOGRAD

Bjelovar, Brod n. S., Celje, Dubrovnik, Gornja Radgona, Kranj, Maribor, Monoštor (Baranja), Murska Sobota, Osijek, Rogaška Slatina, Sombor, Sušak, Šabac, Šibenik, Škofja Loka, Velikovec, Vršac.

Agencija: Buenos Aires (Argentina).

Budapest: Balkan Bank r. t.

Afilacije: Split: Jugoslovanska industrijska banka.
Wien: Bankhaus Milan Robert Alexander.

Delniška glavnica in rezerve 200.000.000 K.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

Zahtevajte

Zahtevajte

„Medicinal konjak“

z znamko Alko-modri križec in najfinejše krem likerje!

„Alko“ Ljubljana-Kolizej.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopiu).

Brzjavke: Kredit Ljubljana.

Telefon št. 40, 457 in št. 548.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vredn. papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd.

Underwood

pisalni stroji so najboljši

Zahtevajte ponudbe!

**THE REX Co.**

LJUBLJANA

Tel. 268 - Gradišče št. 10 - Tel. 268

**Opalograph**

razmnoževalni aparati so svetovnoznani

Zahtevajte ponudbe!

Kaj si beliš glavo!kaj bi kupil svojim dragim za
novo leto; prazna skrb, pojdi k**JOSIP PETELINC-U**
LJUBLJANA, Sv. Petra nasip št. 7.Tam dobiš vse, kar je koristnega za dom in
obr. Priljubljene in povsod zahtevane šivalne
stroje „GRITZNER“ v veliki iz-
beri za domačo in obrtno rabo. Vse potreb-
ščine za krojače, šivilje, čevljarje in sešlarje.
galanterijsko, modno in toaletno blago,
po zmerni ceni na veliko in malo.

Naprodaj je

**kompletna naprava z vsemi
pritiklinami za izdelovanje
cementnih izdelkov** v zelo dobrem in po-
rabljivem stanju.

Podrobna pojasnila daje

Josip Proš, podjetnik, Brod n. S.

Stavbeno podjetje

IVAN OGRIN

Ljubljana, Grubarjevo nabr. 8

Prevzemajo se vsakovrstne
gradnje. Naprava načrtov.
stroškovnikov. — Tehnična
mnenja in ocenitve.Delo solidno in hitro, cene
nizke.

Telefon številka 426.

MARASKINO MORPURGOČašica tega delikatnega LIKERA je nepopisen užitek!
Priporočamo: COGNAC DALMATIA MEDICINAL in druge iz-
brane likerje, žganja, ekstrakte in sirupe.
PRVA ODLIKOVANA DALMATINSKA PARNA DESTILACIJA
V. MORPURGO, Split.

Zastopnik: Adolf Kordin, Ljubljana, Beethovenova ulica št. 9.

Generalna popravila avtomobilov!

Predelovanje in izdelovanje novih karoserij, lakiranje in ponikanje.

Prodaja specialitet:

STEYR avtomobili, angleški B. S. A. motorji in bicikli, nadalje francoske
MICHELIN „GABLE“ pneumatike, ameriki VACUUM olje, masti, bencina in
gazažiranje avtomobilov. Strokovno solidno delo in zmerno ceno.

JUGO-AUTO d. z o. z., LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 26.

**Prodaja po
znatno znižanih
cenah:**zimsko perilo, pletene jopice
rokavice, nogavice itd.A. Sinkovc nasl. K. Soss
LJUBLJANA, Mes. trg 1.

Tudi Vi se boste prepričali,

H. Suttner,
lastnik
Henri Maire
v Ljubljani 2da je v Vašo korist, ako
naročite najprej bogato
ilustrirani katalog tvrdke
H. SUTTNER
(metallurg Henri Maire)
v LJUBLJANI št. 2
preden se odločite za na-
kup. Ta katalog Vam bo
svetoval resnično dobre
ure special. znamke „IKO“
iz lastne tvornice v Švici
kakor tudi druge dobre
žepne ure, zapestne ure,
svetilne in stenske ure,
veržice, prstane, zapest-
nice, uhane, namiz. orodje.
Dajte: Kratka in birman, derila
in vso zlatino in srebrnino
pa tudi porabne predmete, ka-
kor škarje, nože, brtve, lase-
strižne in brvske stroje, doze
za tobak, svečnice in smodke
steklorezce, brižgalnike, de-
narnice kupite dobro in ceno-
pri tveki.**ZALOGA POHIŠTVA.**Izdelava vseh vrst BLAZIN, ZIMNIC,
PERESNIC, DIVANOV, OTOMAN in vsa
padajoča tapetniška dela po najugod-
nejših cenah. V zalogi tudi morska trava.
— PETER KOBAL, zaloga pohištva in
apetniška delavnica, KRANJ. 5308**Kolesa**

Vam prenovi in strokovno shrani

preko zime

ob malenkostni pristojbini tvrdka

J. GOREC, Gosposvetska c. 14.

RibolovGRASČINA BOSTANJ bode oddala v
ZAKUP lastni ribolov reke Save, desno
obrežje, od Trbovelj do mosta v Radečah
potom javne dražbe. — Dražba se
vrši v nedeljo, dne 14. januarja 1923 ob
2. uri popoldne v restavraciji gosp. FR.
IVANČIČ v Zidanem mostu. 5468**JETIKA!**Dr. Pečnik ordinira za jetične
izven torka in petka vsaki dan v
Št. Jurju ob južni žel. pri Celju.
Čitajte njegove 3 knjige o jetiki.Jetika, podjane, sfenice, ščurci
in vsa golazna mora porinuti, ako porabljate
moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena
sredstva, kot proti poljskim in hišnim mišim
K 28, za podjane K 28, za ščurke K 29, za sta-
nice K 28, uničevalce moljev K 10 in 20, proti
mršesom K 10 in 20, mazilo proti nšom pri
ljudih K 10 — in živini K 10 —, za nši v obliki
in v orlu K 10 in 20, proti mršesom na sadju
in zelenjavi proti mravljam 10 in 20 K. Pošljite
po povzetju Zavoda za akaport
M. Jün er, Petrijska ul. 3. Zagreb 39.
Trgovcem pri večjem odjemu popust.**Priporočajo se sledeče domače tvrdke:**

(Objava 4 dinarje.)

KLEPARJI:

Remžgar & Smerkol, Florijanska ul. 13.

Produktivna zadruga kleparjev, inšala-
terjev, kollarjev in krovcev v Ljubljani,
Kolodvorska ulica št. 28.

Korn T., Poljanska cesta št. 8.

KLOBUKE in TELOV. POTREBSCINE:

Kunovar Ivan, Stari trg št. 10.

KONFEKCIJSKA TRGOVINA:

Olup Josip, Pod Trančo.

MEHANIČNA DELAVNICA.

Pisalne, računske, razmnoževalne in dru-
ge pisarne, stroje popravlja in prenavlja
Ludovik Baraga, Selenburgova ul. 6/1

PARNA PEKARNA:

Jean Schreyer nasl. Jakob Kavčič, Gra-
dišče št. 5.

STAVB. IN GALANT. KLEPARSTVO:

Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje št. 2

SPEDICIJSKA PODJETJA:

„Orient“ d. d., Sodna ulica 3, Tel. 463.

Ranzinger R., Cesta na juž. železn. 7-9.

TRGOVINA Z ŽELEZNINO:

Sušnik A., Zaloška cesta št. 21, Ljubljana

TRGOV. Z DEŽNIKI IN SOLNCNIKI:

Mikuš L., Mestni trg 15.

TRGOV. Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM:

Erjavec & Turk pri „Zlati lopati“, Valva-
zorjev trg št. 7.**ZALOGA POHIŠTVA:**

F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta št. 17.

Poravnajte naročnino!

Najboljši so pravi AMERIKANSKI in angleški

SINGER-šivalni strojiSinger-igle
in
nadomestni deli.LASTNA
MEHANIČNA
DELAVNICASinger-olje
sukanec
svila itd.PRODAJA
NA
OBROKE

— Singer-šivalni stroji Bourne & Co New York —

CENTRALA za kraljevino SHS Zagreb, Maruličeva 5. — Podružnice:

LJUBLJANA, SELENBURGOVA ULICA 3.Zagreb, Karlovac, Varaždin, Osijek, Vinkovci, Bjelovar, Brod n/S, Su-
botica, Novi Sad, Maribor, Sarajevo, Mostar, Banjaluka, Tuzla, Dubrov-
nik, Podgorica, Beograd, Kruševac, Niš, Skoplje, Veles, Bitolj, Kragu-
jevac, Zaječar i Stip. — Zastopstva so v vseh večjih krajih.**Lesno volno**proizvaja in nudi s svojega skladišča v vsaki
množini in kakovosti**VILA D. D.**

Telefon: 3-67

Brzjavke:

„VILA“

za industrijo in trgovino z lesom

Zagreb, Savska cesta 89

Trdno zidana in dobro ohranjena enonadstropna

hiša v Laškemki ima spodaj za trgovino ali obrt primeren lokal,
skladišče in pralnico, v nadstropju pa 3 sobe in 2
kabineta s pritliklinami, se proda. Pojasnila daje
notar AVUGST DRUKAR v Laškem — Slovenija.**Zadružna Gospodarska banka d. d.**

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 10

(v lastni palači vis a vis hotela „Union“).

Telefon št. 37.

Podružnice: DJAKOVO, MARIBOR, SARAJEVO, SOMBOR, SPLIT, SIBENIK. Ekspozitura: BLED.

Interesna skupnost s: Sveopčo Zanatlijsko banko d. d. v Zagrebu in njeno podružnico v Kar-
lovcu ter Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Kapital in rezerve skupno nad čez K 60.000.000.—

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne
papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema
vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskr-
buje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi
pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk Drž. razr. loterije.

Cognac Médicinal

ARKO

Liqueur Triple Sec